

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evrope.

primorski

dnevni

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 123 (12.448)

Trst, torek, 27. maja

S poročilom tajnika odprtje 17. demokristjanskega kongresa

Za De Mito je KD os, okrog katere se vrti italijansko politično življenje

Največ pozornosti notranjim problemom KD v pričakovanju naskoka na palačo Chigi - Delegati s kričanjem in žvižganjem dočakali Craxija

SANDOR TENCE

RIM — Ciriaco De Mita je velik optimist, ki trmasto in vztrajno verjame v svoje ideje in v svoja načela ter je kot politik prepričan, da ima krščanska demokracija pred seboj še veliko bodočnost. To upanje je večkrat neposredno ali med vrsticami izrazil tudi v poročilu, s katerim je včeraj pozno popoldne odprl 17. vsedrjavni kongres svoje stranke in v katerem si je zadal zelo ambiciozne cilje, med katerimi prednjači (utopiistična?) težnja po dokončnem razbitju tradicionalnih notranjih struj in oblastniških skupin. Dejansko pa se je včeraj politik iz Avellina (čeprav tega ni niti enkrat izrecno omenil) kandidiral za novega predsednika vlade in spet predstavil KD kot edino politično silo kot neke vrste os, okrog katere se praktično vrti politično življenje v alternativni s programom, ki ga predlagajo komunisti. Vmesne

laično-socialistične sile lahko le podpirajo in se naslanjajo na ta dva modela, ne morejo pa igrati neodvisne vloge, vsaj take ne, kot jo trenutno igraje Craxi in socialisti. Zato ni naključje, da se je De Mita bolj kot na Alda Mora naslonil na De Gasperija ter vsaj v teoriji popopal vlogo medrazrednega posredovalca, ki so jo demokristjani vestno odigrali v tem povojnem času.

To pa ne pomeni, da si sekretar zamišlja konservativno ali celo desničarsko stranko, prav nasprotno. Priazdeva si, da bo KD znala izkoristiti in takorekoč obvladati proces korenite gospodarske in socialne preobnove, ki si utira pot tudi v italijanski družbi, skratka, da bo čim prej spet postala protagonist. De Mita je hote prežl skoraj vso povojno zgodovino in vlogo KD v tem obdobju. Delegate je pozval, naj gledajo naprej in naj se pripravijo na nove zahtevne naloge ter skoraj dal vtis, da je do sedaj vodila državo neka druga KD, ki nima skoraj nič skup-

nega s tisto, ki si jo on zamišlja. Sekretar je bil zelo malo ali skoraj nič katoliški, medtem ko se je izkazal za laičnega in prosvetljenega voditelja, ki vodi neko moderno, skoraj skandinavsko usmerjeno stranko. Sam pa dobro ve, da KD ni taka in verjetno tudi ne bo nikoli taka, kot si jo on želi. Vseeno pa vztraja na tej poti in mu je treba zato, če ne drugo priznati pogum.

Po pričakovanju je kongresiste prvi spravil na noge Craxi, ki so ga delegati sprejeli s priložnostnim ploskanjem, velika večina publike pa z glasnim žvižganjem in kričanjem, kar je zelo razjezilo predsednika skupščine Fanfanija. Predsednik vlade očitno ni simpatičen demokristjanski bazi in tudi ne De Miti, ki pa ga mora za sedaj hočeš nočeš še »prenašati«. Sekretar je podčrtal nenaдомestljivo vlogo sedanje vladne formule, a ne kot strateške izbire ampak kot vsebinske koalicije, ki edina lahko jamči državi, da ne zamudi vlaka razvoja.

Pri tem je orisal zelo širok program za reševanje vseh najbolj perečih problemov, ki je izzvenel skoraj kot alternativni program. Craxiji vladi, pri katerem igra KD vlogo nosilca novih idej in novih pobud.

Žačel je z zunanjo politiko in ostro kritiziral vse tiste, ki menijo, da se je KD izneverila svoji dosednji ameriški in atlantski zvestobi, na koncu pa le pristal na zmerna Andreottijeva stališča, ki ne postavljajo v dvom zavezništva z ZDA, a se v tej optiki zavzemajo za neodvisno vlogo Italije in Evrope. Zelo na dolgo in na široko je nato govoril o gospodarski problematiki ter se pri tem, bolj kot na Craxija navezal na zakladnega ministra Gorio in na njegove poskuse resanacije državnih blagin. Omenil je nove tehnološke in produktivne procese, ki pa morajo potekati vzporedno in ne v nasprotju s socialno politiko obrambe manj premožnih slojev in zlasti borbe proti

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Antera
Spinellija

RIM — Včeraj so se v Rimu poslovili od Altiera Spinellija. Poslovilni govor za preminulim evropskim poslancem je imel predsednik evropskega parlamenta Pierre Pflimlin. »Bil je eden prvih prerokov združene Evrope, je rekel Pflimlin, in na žalost tudi eden zadnjih.«

Od Altiera Spinellija so se poslovili najvišji predstavniki italijanskega in evropskega političnega življenja od predsednika evropske komisije Delors, do predsednika italijanske vlade Craxija. Med prisotnimi gre za beležiti še italijanskega zunanjega ministra Andreottija ter bivšega predsednika republike Pertinija.

Spinelliju v spomin sta spregovorila predsednica italijanske poslanske zbornice Jottijeva in predsednik federalističnega gibanja Albertini. Spinelli je bil sinonim dosledne borbe za združeno Evropo, je rekla Jottijeva, medtem ko je Pflimlin povedal, da se je pokojnik zadnje čase ukvarjal z organizacijo posebne skupščine, s katero je hotel poživiti svoj načrt o združenju Evrope.

Zalni spreved je s Trga Montecitorio krenil proti Ulici del corso ter se zatem ustavil pred poslansko zbornico. Spinellijeve posmrtno ostanke bodo kremirali in jih zatem odpeljali na otok Ventotene, kjer je preživel leta konfinacije.

Ob XIII. Senjamu beneške piesmi

V znaku hudomušnosti in šegavosti se je v nedeljo popoldne na Liesah zaključil trinajsti Senjam beneške piesmi, na katerem je občinstvo prisodilo prvo nagrado pesmi Mama je šla na muorje, katere avtorja besedila in glasbe sta Valentina in Angela Petricig, zapela pa jo je mlada Monica. Komisija, ki so jo sestavljali člani društva Rečan, se je odločila za tekst sentimentalnejše Glas tihote, katere avtor je Peter Zuanella z Matajurja, in za glasbo popevke Takuo te mladi dvanajstletnega Davida Clodiga.

Številčnost občinstva, ki je vse tri dni — Senjam se je namreč začel v petek zvečer, nadaljeval pa se je v soboto s predstavitvijo posameznih pesmi — spremljal prireditve, postavljala organizatorje pred sicer prijetno, a tudi zahtevno nalogo: telovadnica na Liesah je očitno postala pretesna za Senjam, ki je prerasel okvire vaške prireditve tako po kvaliteti kot po tehničnih in predvsem prostorskih zahtevah.

NA 3. STRANI

Veličastna proslava 40-letnice Dijaškega doma v Gorici

Več sto nekdanjih in sedanjih gojencev Dijaškega doma Simon Gregorčič, šolnikov ter prijateljev zamejskega šolstva se je v nedeljo zbralo na svečani proslavi 40-letnice obstoja in uspešnega delovanja Dijaškega doma v Gorici. Nekdanji gojenci razkropljeni danes v raznih deželah, so obudili spomin na nekdanje mladostne lepe trenutke, si ogledali več priložnostnih razstav in sledili kulturnemu programu

NA 8. STRANI

Ob atentatih v krščanskem Bejrutu V Libanonu novi spopadi med šiiti in Palestinci

BEJRUT — Po relativno mirni nedelji so včeraj v Bejrutu ponovno odjeknile topovske salve. Tokrat pa se niso spopadli kristjani in muslimani, vojna vihra je divjala ob palestinskem taborišču Burž el Baražne. Šiitski borci Beriževskega gibanja Amal so poskusili vdreti v taborišče, a so bili odbiti.

Pred natanko enim letom se je prav tako začela »vojna za taborišča«, ki je terjala smrt 600 oseb. Amal očita Palestincem, da so se po lanskoletnem porazu ponovno oborožili in da imajo v Burž el Baražnu oblast Arafatovi predstavniki. Šiiti so včeraj skušali v ta spopad vplesti tudi kristjane, saj so razširili vest, da Burž el Baražne obstreljujejo tudi iz vzhodnega, krščanskega Bejruta.

Kristjanom pa je po vsem sodeč malo mar za spopad med šiiti in Palestinci, saj imajo dovolj lastnih skrbi. Včeraj je pred nekim zasebnim stanovanjem eksplodiral peklenški

stroj, ki je ubil neko žensko in njene otroke. Odgovornost za ta že tretji atentat v nekaj dneh je prevzela teroristična organizacija »islamske svete vojne« (džihad eslami). Muslimanski skrajneži hočejo po vsem sodeč streti moralo krščanskega civilnega prebivalstva, da bi pristalo na sirski mirovni sporazum.

Na libanonskem prizorišču pa se je medtem ponovno pojavil premagan in izgnani vodja krščanskih Libanonskih sil Džeadžea. Po vsem sodeč skušajo razne krščanske skupine zgladiti medsebojne spore, da bi se s skupnimi močmi postavile po robu muslimansko - sirskemu diktatom. Stanje pa je po vsem sodeč brezupno. Včeraj je libanonska valuta, ki je čudežno vzdržala skoraj deset let državljanske vojne dosegla nepojmljiv padec, saj nihče več ne verjame, da bi lahko Libanonce pretrgali začarani krog državljanske vojne.

Preplah na Lampedusi zaradi libijskih groženj

LAMPEDUSA — Nedeljske grožnje libijske tiskovne agencije Jana so povzročile pravi preplah na Lampedusi, ki ni še prebolela šoka po neuspelem libijskem raketnem napadu na otok. Italijansko zunanje ministrstvo ni hotelo komentirati libijskih groženj, češ da se ne spušča v polemike s tiskovnimi agencijami. Libijsko veleposlaništvo pa je navedlo, da so bile grožnje novinarska pobuda, ker je Lampedusa še vedno »ameriško teroristično oporišče«.

Medtem pa so trgovci na Lampedusi v znak protesta že prekinili nakupe, da se bo otok kaj kmalu znašel brez življenjskih dobrin. Prebivalstvo je do skrajnosti zaskrbljeno, saj ni več turistov, ribiči pa si ne upajo na visoko morje.

MESEC DNI PO ČERNOBILU

MOSKVA — Mesec dni po nesreči v črnobilski JE je število žrtev naraslo na 19. To je včeraj izjavil dopisnikom podpredsednik Sovjetske akademije znanosti Jevgenij Velikov. Znanstvenik je tudi povedal, da se nadaljuje dekontaminacija prizadetega območja in da se SZ ne odpoveduje jedrski energiji, a bo še poostрила varnostne sisteme.

Medtem pa se o dolgoročnih zdravstvenih posledicah le ugiba, saj ni izkušenj na tem področju, vsi pa pričakujejo povečanje rakastih obolenj v SZ.

Srednjeameriške države korak bližje miru

ESQUIPULAS — Glede mirovnega sporazuma v Srednji Ameriki, ki ga je predlagala skupina Contadore (Mehika, Panama, Venezuela in Kolumbija) ni bilo popolnega soglasja, vendar se pogajanja niso niti razbila, čeprav so bila nasprotja zelo ostra. Niso odločili datuma, ko bodo podpisali mirovni sporazum, dosegli pa so kompromis z izjavo, da ga bodo podpisali čim bodo razmere v Srednji Ameriki to dovoljevale in bodo pogajani še nekatere aspekte srednjeameriškega zapleta.

Niso dosegli sporazuma o politiki v tem delu sveta, niti o rešitvi obstoječih nasprotij, vendar je bil odobren načrt ustanovitve srednjeameriškega parlamenta, ki ga bo treba ustanoviti v prihodnjih treh mesecih. Prav tako so se domenili o stalnem posvetovanju med voditelji posameznih sptih držav.

Kompromis so dosegli predvsem po posredovanju gvatemalskega predsednika Cereza, potem ko je že kazalo, da se bodo pogovori prekinili. Cerezo je na ločenih sestankih z vsemi prisotnimi skušal omiliti nasprotja, kar mu je delno tudi uspelo.

Znižali eskomptno mero Od danes 12 odstotkov

RIM — Zakladno ministrstvo je sporočilo, da se bo eskomptna mera danes znižala za točko in bo poslej 12-odstotna. V uradnem komunikeju je rečeno, da gre za drugo znižanje v zadnjem mesecu, kar gre pripisati izboljšanju gospodarskega stanja v državi. Rast cen na drobno pa tudi na debelo je sedaj počasnejša, močno se je izboljšala tudi italijanska trgovinska bilanca, medtem ko je devizna bilanca zabeležila v zadnjih tednih dokajšen prebitek.

Zakladni minister Goria je izrazil svoje zadovoljstvo ob novem znižanju eskomptne mere ter dejal, da je prvi cilj italijanske gospodarske politike zagotoviti razvoj ob odpravi inflacije.

Sedaj pričakujejo, da bodo tudi banke znižale aktivne obresti, saj je v Italiji razkorak med aktivnimi in pasivnimi obrestmi najvišji v vsem zahodnem svetu.

Naj še dodamo, da je sedanje znižanje eskomptne mere že tretje v teku letošnjega leta. V dveh mesecih je padla za cele tri točke. Samo še enkrat so zabeležili tako pogoste spremembe v eskomptni meri in to je bilo leta 1976, ko je eskomptna mera poskočila s 6 na 15 odstotkov. Najvišja je bila od 23. marca 1981 do 25. avgusta 1982, ko je dosegla rekordnih 19 odstotkov.

● De Mita

NADALJEVANJE S 1. STRANI
nezaposlenosti. De Mita ni pozabil na nesrečo v Černobilu (treba je skrbeti za varnost jedrskih central), na uveljavitev nove davčne politike in na večje zanimanje do problemov Juha in drugih manj razvitih območij.

Bolj previden je bil sekretar pri oceni odnosov z drugimi strankami, manj pozornosti, kot je bilo pričakovati, pa je posvetil tudi življenju znotraj KD. Pri tem je dejansko dal razumeti, da bolj kot besede štejejo dejanja. Glede vladnih zaveznikov ni povedal nič novega in očitno ni hotel sprožiti novih polemik, ki bi lahko kvarno vplivale na ta kongres.

De Mita je razočaral tudi tiste, ki so upali, da bo pokazal večjo pozornost do KPI. Komunisti ostajajo alternativna stranka KD in z njimi so trenutno možni sporazumi le pri reševanju temeljnih institucionalnih vprašanj.

Skratka njegova pozornost je bila obrnjena izključno na KD in to v pričakovanju zadnjega »sprinta«, ki bo spet pripeljal demokristjane v palačo Chigi ali pa Italijo do predčasnih volitev.

SANDOR TENCE

Pred drugim krogom predsedniških volitev V Avstriji razgreto politično ozračje

DUNAJ — Ko manjkata le slaba dva tedna do drugega kroga avstrijskih predsedniških volitev, postaja politično ozračje v Avstriji vedno bolj razgreto. Sobotna manifestacija na Dunaju proti kandidatu avstrijske ljudske stranke Kurtu Waldheimu se je namreč sprevrgla v fizično obračunavanje med Waldheimovimi pristaši in njegovimi nasprotniki, da je policija že sprejela vrsto ukrepov, da bi preprečila nove zaplete. Kaj takega v Avstriji ne pomni vsa povelja na leta, vsi pa se bojijo, da se bo volilna kampanja v prihodnjih dneh še razvnela.

Medtem ko avstrijska socialistična mladina in v glavnem večina vse avstrijske mladine odločno nasprotuje možnosti, da bi postal predsednik republike »nacistični vojni zločinec Kurt Waldheim«, pa je vodstvo SPÖ precej bolj previdno. Socialistični predse-

niški kandidat Kurt Steyrer je v Eisenstadtu na Gradiščanskem pozval Izrael, naj se ne vmešuje več v avstrijske notranje zadeve. Prejšnji teden je namreč izraelski pravosodni minister Ichak Modai navedel, da ima »zadostne dokaze« o Waldheimovih vojnih zločinih. Steyrer je poudaril, da je ves zaplet z domnevno nacistično preteklostjo Kurta Waldheima škodil poteku prvega kroga volitev. Socialistični kandidat je navedel, da ima Avstrija važnejše probleme. Waldheimu je pozval na »televizijski dvoboj« in na prekinitev »obrekovalnih napadov« ljudske stranke. Za avstrijske demokristjane je namreč Steyrer »ateist«, kot zdravnik je povzročal splave, kar pa je najhujše, socialistični kandidat ima celo »ljubico«. Vse to naj bi odtehtalo domnevno Waldheimovo nacistično preteklost.

Hud obračun represivnih posegov v Južni Afriki

Obračun represije v Južni Afriki postaja iz dneva v dan hušji: konec tedna je policija ubila 16 temnopoltih državljanov. Eden voditeljev upornikov v kraju Crossroads, kjer je prejšnji teden zgorelo 3000 barak je opozoril, da bi se neredi utegnili še zaostri, če bo policija ravnala tako, kot je ravnala doslej. Slika kaže cisterno, ki so jo uporniki zažgali pri Johannesburgu (AP)

Še prepovedan uvoz hrane iz Jugoslavije

BRUSELJ — Stalni predstavniki držav EGS so včeraj v Bruslju nadaljevali proučevanje predloga o ukinitvi prepovedi uvoza živilskih izdelkov in uvedbi nadzora uvoza iz vseh »tretjih držav«.

Prepoved uvoza, ki so jo 12. maja uvedli zunanji ministri z obrazložitvijo, da to delajo z namenom zaščite zdravja prebivalstva držav EGS pred možnimi posledicami jedrske nesreče v sovjetski centrali v Černobilu, traja do 31. maja. Takrat naj bi dvanašterica sporočila, ali ta ukrep ostaja še nadalje v veljavi ali pa ga ukinjajo, vsaj kar zadeva nekatere države in izdelke.

Zveze za sodelovanje med Jugoslavijo in EGS je pred enajstimi dnevi preučila protest jugoslovanske vlade zaradi uvedbe enostranskega in diskriminacijskega ukrepa prepovedi uvoza tudi proti uvozu hrane iz Jugoslavije in ugotovila, da morajo takšen sklep čimprej znova preučiti. Jugoslavija je kljub dejstvu, da ima sporazum o sodelovanju s Skupnostjo in kljub omenjenim sklepom sveta še nadalje uvrščena med tiste države, za katere velja prepoved. (dd)

Z 10. kongresa srbskih komunistov soglasna zahteva po večji jasnosti

BEOGRAD — Po prvi plenarni seji in referatu Ivana Stambolića, predsednika predsedstva CK ZK Srbije, so delegati 10. kongresa Zveze komunistov Srbije včeraj popoldne nadaljevali delo v štirih kongresnih komisijah. Za včerajšnje delo je skupna zahteva po spremembah, ki bodo razvijale in še nadalje utrjevale jugoslovanski samoupravni socialistični politični sistem ter krepile enotnost. Najpogostejše uporabljena beseda v včerajšnjem delu je bila beseda: jasno.

V komisiji za družbenoekonomske odnose je Borislav Jović v uvodnem govoru poudaril, da je inflacija postala največji problem, ki grozi, da uniči vse napore in uspehe družbe. Gibanje inflacije in cen je v popolnem nesorazmerju s pričakovanji, zapisanimi v dolgoročnem programu stabilizacije.

Zaradi tega mora biti odgovor jasn. Ta program nismo uresničevali tako, kot je bil zamišljen.

V komisiji za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja je Bogdan Trifunović uvodoma namenil veliko pozornost vprašanju uresničevanja politike nacionalne enakopravnosti, ter stanju na Kosovu in nalogam v zvezi s tem. Ko je poudaril, da je prav socialistična demokratska federativna država in samoupravna skupnost Jugoslavije zgodovinska rešitev za nacionalno vprašanje, življenje in usodo srbskega naroda, ki skupaj z drugimi narodi in narodnostmi živi po vsej državi, je Trifunović med drugim opozoril, da je trajna naloga komunistov v Srbiji odpravljanje objektivnih ekonomskih in socialnih korenin srbskega in drugih nacionalizmov. (dd)

Cossiga v Pavii

PAVIA — Predsednik republike Francesco Cossiga je včeraj odpotoval v Pavio, kjer je obiskal univerzo, zasebne vzgojne ustanove, trgovinsko zbornico in Kartuzijo. V bistvu je bil ta Cossigov obisk posvečen predvsem študirajočemu in znanstvenemu svetu. Predsednik republike je tako spoznal stvarnost enega najbolj kulturnih mest Lombardije, ki se je vedno upiralo ozkemu zapiranju vase in ki je po svojih šolah in univerzi znano v svetu. Cossiga je obenem izrazil priložnost, da je ob skorajšnjem praznovanju 40-letnice republike spregovoril o združitvi Italije in o institucionalnih odnosih na relaciji državljani — krajevne ustanove — parlament.

Med tem kulturnim obiskom je bil ogled znamenite pavijske Kartuzije skoraj obvezen. Tu je Cossiga prisostvoval otvoritvi kongresa ortopedov, sinoči pa se je že vrnil v Rim.

Thatcherjeva o Palestincih

JERUZALEM — Predsednica britanske vlade Thatcherjeva se je med svojim obiskom v Izraelu in med pogovori z izraelskimi voditelji dotaknila tudi vprašanja zasedenih arabskih ozemelj. Po njenem mnenju bo Izrael uresničil svojo varnost le s priznanjem neodtujljivih pravic Palestincev in s spoštovanjem pravic Arabcev na zasedenih ozemljih. Izraelska zasedba Cisjordanije in Gaze mora torej biti le začasna. Medtem pa se je treba vsestransko potruditi, da se izboljšajo življenjski pogoji Palestincev. Istočasno pa je Thatcherjeva tudi poudarila, da je treba dati Palestincem samoupravo, da bi nastalo novo zmerno palestinsko politično vodstvo, ki bi zamenjalo PLO, s katerim se Izrael noče pogovarjati.

Predsednica britanske vlade je torej po eni strani besedno podprla palestinske zahteve, po drugi strani pa je dala razumeti, da je Arafatov PLO težko sprejemljiv sogovornik. Kljub temu pa se je sinoči sestala s predstavnikoma Palestincev, med katerimi so bili tudi zmerni Arafatovi predstavniki iz Cisjordanije.

Med dvostranskimi pogovori s premierom Peresom in obrambnim ministrom Rabinom so veliko skrb posvetili predvsem skupnim naporom v boju proti terorizmu.

Na sliki (telefotograf AP): Thatcherjeva in Peres v Aškelonu.

Študentje proti jedrski energiji

DUNAJ — V vse močnejše gibanje proti vsakršni uporabi jedrske energije so se včeraj z mogočno demonstracijo vključili tudi avstrijski študentje, ki so pod motom »Ena minuta pred dvanajsto« (in ne pet minut pred dvanajsto) in v organizaciji OEHS (avstrijsko visokošolsko društvo) pred državno opero na Dunaju točno minuto pred poldnem spustili v zrak na tisoče balonov, popisanih v češčini in nemščini s parolami proti atomu.

Šlo je za protest zoper nuklearke na Češkoslovaškem, torej v eni izmed avstrijskih sosed, kjer jih je v pogonu 3, ena izmed njih — Dukovany — le 30 km oddaljena od meje in še 9, ki jih v bližnji bodočnosti nameravajo zgraditi. V ČSSR namreč za enkrat proizvedejo 6 odstotkov elektrike s pomočjo nuklearne energije, kar nameravajo do leta 1990 zvečati na 30 odstotkov do menjave tisočletja pa kar na 53 odstotkov. Avstriji, ki so se — kot je znano — svojemu Zwentendorfu odpovedali, oziroma ga dokončno odpisali, imajo okoli in okoli atomske centrale. V ZRN jih je 16 in 11 načrtovanih, v Švici 5 in ena v planu, v Italiji 3 in še 3 bodoče in v Jugoslaviji le Krško.

Mladi so danes z Dunaja poslali tudi dvajset svojih aktivistov v Budimpešto in 30 v Prago, kjer naj bi v

središčih obeh prestolnic mimoidočim delili letake s protiatomskimi parolami. Za slučaj, ko bi balone (spustili so jih tudi ob sami meji) ne zaneslo tja, kamor so namenjeni.

Hkrati je prišel na tridnevni uradni obisk v Avstrijo podpredsednik madžarske vlade Jozsef Marjai, ki se bo sestal s kanclerjem Fredom Sinowatzem, ministrom za trgovino in podkanclerjem Norbertom Stegarjem ter zunanjim ministrom Leopoldom Gratzem, najpomembnejša točka njegovega obiska pa bo vsekakor v sredo podpis sporazuma o hidroelektrarni na Donavi v Nagymarosu, za katero bo Avstrija prispevala 7 milijard kredita — od tega bo za 4 in pol milijarde prodala svoje opreme in nudila delavce ter inženirje, v zameno pa med leti 1996 in 2015 prejela iz Madžarske eno milijardo devetsto milijonov kilovatnih ur letno. Ali povedano drugače: nekaj svojega »ekološkega problema« bo Avstrija preprosto izvozila čez mejo, kajti — kot zatrjuje ekološko osveščeni Madžari, je Nagymaros mnogo lepši, predvsem pa veliko večji naravni park kot Hainburg ob Donavi na avstrijski strani, kjer je — kot je znano — prišlo v lanskem letu do pravih spopadov med »zelenimi« in policijo.

BARBARA GORIČAR

Pred zasedanjem generalne skupščine OZN Afrika ne bo mogla sama rešiti svojih problemov

ložnost, da se vnovič naglasi načelo o tem, da se bo treba še do naslednje opirati na lastne sile.

To načelo je bilo v bistvu sprejeto že tedaj, ko so ustanovili Organizacijo afriške enotnosti, imajo pa tudi nekaj listin za njegovo izvajanje; lani so na primer sprejeli petletni načrt za gospodarsko obnovo Afrike (vse do leta 1990), dokument pa izhaja iz akcijskega programa, ki so ga osvojili leta 1980 v Lagosu. Program zadeva »dvostransko in regionalno sodelovanje na afriški celini«.

Problem vzajemnega sodelovanja v Afriki je, roko na srce, rakavara razvoja te celine. Žal še ni mogoče govoriti o kakem opaznem napredku. Medsebojna trgovina znaša komaj 4 odstotke vse trgovinske dejavnosti te celine. To je vrzel, ki jo bo treba začeti zapljevati bolj zavestno in smelo kot dosedaj.

Svetovna organizacija bo, kot je pričakovati, posvarila tudi pred to nujno. Nekatere indicije so sicer spodbudne. Lani je na primer več kot 20 držav doseglo rekordno žetev, v poprečju za skoraj 40 odstotkov več kot pred dvema letoma. Značilno je na primer, da Kenija ne potrebuje več pomoči v hrani.

Toda takorekoč globalna vprašanja so ostala; brez večje svetovne prizadevnosti in kajpak prizadetosti jim Afrika sama ne bo kos. To so problemi razvoja kmetijstva, seveda hrane, skrbi za naravne vire in enakopravnost udejstvovanja v svetovnem gospodarstvu. Afrika izvažata preveč blaga, ki bi ga morala obdržati doma, premalo pa blaga, s katerim bi lahko nastopala na mednarodnem trgu. Tu se dvigata dve pregradi, ki ju razviti svet žal še krepki s čimer seveda zavira svetovno menjavo: gre za

cene surovin, ki so še zmeraj irizorno nizke in za protekcionistične ukrepe.

V zvezi s potrebo po tesnejšem sodelovanju na tej celini kaže spremljati tudi svojevrstno zamisel, ki jo te dni skušajo oživiti na sestanku obrambne komisije Organizacije afriške enotnosti v Harareju. Znova namreč razpravljajo o ustanovitvi vseafriških mirovniških sil, s katerimi naj bi se celina skupaj zoperstavljala agresiji, kakršna je na primer tista, ki jo je te dni zagrešila Južna Afrika. Ne glede na to, kakšni bi bili stvarni učinki take zamisli, zasluži načrt pozornost, ker ponazarja težnjo in nujno po večji enotnosti na tem kontinentu. Na dlani je namreč, da tuji dejavniki, z blokovskimi velesilami na čelu, izkoriščajo predvsem pomanjkanje enotnosti za uveljavljanje svoje politike.

In zlasti s tega zornega kot podpira gibanje nevrščeni obravnava problematike afriške celine. Zdrženih narodih. Podpora namreč narekuje z ene strani neobhodnost, da se svet prične bolj zanimati za zaprepaščujočo afriško zaostalost, ki že resno ogroža gospodarski in družbeni napredek vsega planeta, z druge strani pa jo nevrščeni izražajo tudi zato, ker bo hočeš nočeš prispevek k bolj strnjnim in suverenim nastopom celine v prihodnosti.

MIRO KOCJAN

Ob zaključku XIII. Senjama beneške piesmi na Liesah

Humor in moderna glasba sta premagala sentimentalnost

LIESA — Ob šegavem opisu, kako je "mama šla na muorje za se spočit", ki ga je prijetno in sproščeno zapela Monica s sodelovanjem štirčlanskega moškega zborčka se je v nedeljo popoldne na Liesah zaključil Senjam beneške piesmi ob zadovoljstvu vseh sodelujočih, še posebno organizatorjev - članov društva Rečan, in navdušenju številnega in oznojenega občinstva.

Senjam se je začel v petek zvečer s predstavitev prvih osmih pesmi, od katerih je občinstvo izbralo pet, ki so šle v finale, nadaljeval se je v soboto zvečer na isti način, v nedeljo pa so izvajalci ponovili vseh deset izbranih pesmi, ki sta jih še enkrat posebej ocenila žirija in občinstvo. V soboto zvečer je večer popestrila igralska skupina Soča iz Trente, nedeljski gost pa je bil ansambel Andromeda iz Trsta, ki je razvedril občinstvo med pregledovanjem glasovnic in posvetovanjem žirije.

Komisija in občinstvo sta imela še posebno težko delo v soboto zvečer, pa tudi v petek jima ni bilo posebno lahko, ker je letošnji Senjam predstavil res kvalitetne popevke in izbira, katere popevke naj gredo v finale, ni bila lahka. Še težja je bila izbira v nedeljo. Prvo mesto si je priborila že omenjena Mama je šla na muorje, katere avtorja besedila in glasbe sta Valentina in Angela Petricig, pela pa jo je sedemnajstletna Monica. Avtorici, ki sta iz Ronca, sta že večkrat sodelovali na Senjamu in tudi že odnesli kako nagrado. Drugo mesto je zasedla pesem Tina in mama, za katero je tekst in glasbo napisal Aldo Clodig,

izvajali pa sta jo Ana in Martina, mati in hči, ki tudi že nekaj let sodelujeta na Senjamu. Za Alda Clodiga naj še povemo, da sodeluje na Senjamu že od vsega začetka v raznih vlogah: prvenstveno kot organizator, skoraj vedno kot avtor besedila ali glasbe, pogosto tudi obojega, včasih je bil napovedovalec, še na letošnjem Senjamu pa je tudi pel v moškem zborčku, ki je spremljal nekatere pesmi. Tretje mesto je občinstvo podelilo pesmi Margerita znanega in priljubljenega Keka, ki jo je sam tudi zapel. Keko je med drugim skrbel na letošnjem Senjamu, kot že v preteklosti, za glasbene priredbe in za ansambel, ki je spremljal pevce.

Komisija, ki so jo sestavljali člani kulturnega društva Rečan, torej v bistvu organizatorji, so za najboljši tekst izbrali pesem Petra Zuanella iz Matajurja Glas tihote, za najboljšo glasbo pa je prejel nagrado komaj dvanajstletni Davide Clodig (tekst k njegovi pesmi je napisal oče Aldo).

Glas tihote
Tiho je, san sam
na puojdem še spat
še le jest se vprašam
al me 'ma kajšan rad.
Šele mislim na te
dugi mi so dnevi
nie ljubezni za me
nie tvojih liepih oči.

Šla si od mene
sam ku stučen pas
viervu jest sam na te
v sarcu mi je mraz.

Jasno se mi zdi
niek me zlo mote
al so moje misli
al je glas tihote.
Je glas tihote
je žalostni dan
dna misel me mote
jest se čujem buj sam.
Jasno se mi zdi...

Komisija se je torej odločila za sentimentalno-intimistični tekst, občinstvo pa je raje izbralo veselo in humoristično pesem. Kljub temu, da so se uvrstili v finale, so letos odšli brez nagrade Rezijani. In bilo bi krivično, ko bi mislili, da ni občinstvo toplo sprejelo tudi nekaterih drugih pesmi. Nagrade pač - kot na vseh festivalih - niso mogli prejeti vsi. Srebrna prizna-

nja, Petricigevo grafiko in plaketo turistične ustanove so nagrajencem podelili grmški župan Fabio Bonin, tajnik teritorialnega odbora SKGZ Ferruccio Clavora, trčmumski župnik Božo Zuanella, odgovorni urednik Novoga Matajurja Jole Namor in predsednik društva Rečan Alessandro Vogrič.

Ob zaključku letošnjega Senjama moramo poudariti, da je dvorana na Liesah postala pretesna za prireditev, ki že nekaj let presega meje vaške prireditve, številčnost letošnjega občinstva pa je tudi še enkrat dokazala, kako so ljudje navezani na Senjam, kar pomeni, da bodo morali organizatorji zelo verjetno iskati drugačno prostorsko rešitev za bodoče izvedbe. (nak)

V petek v Šmarjah pri Kopru

Na prazniku mladosti tudi otroci od Domja

ŠMARJE PRI KOPRU — Šmarješki osnovnošolci so letos lepo in na neobičajen način proslavili praznik mladosti. V goste so povabili mladino KD »Fran Venturini« od Domja. Pravzaprav so praznik slavili oboji, učenci iz Šmarj in mladi Domjevci. Otroci od Domja so že popoldne odpotovali v Šmarje pri Kopru, kjer so jih pričakali šmarješki vrstniki, skupaj s svojimi učitelji in ravnateljem Primožičem. Otroci so si najprej ogledali zanimivo razstavo del domačina Avgusta Markežiča ter obnovljeno istrsko hišo, ki je last domačega slikarja in pedagoga Arduina Hrvatina. Ta je učencem orisal življenje in položaj ljudi v tem kraju in jim pokazal stare predmete, ki so tu razstavljeni.

Pester kulturni program so izvedli mladi pevci šmarješke šole, nakar je ravnatelj Primožič prisotne seznanil s problemi slovenske manjšine v Italiji. V imenu gostov je spregovorila odborica društva »F. Venturini« Helena Zubin, ki je med drugim dejala, da so taka srečanja zelo važna za medsebojno spoznavanje mladih tostran in onstran meje. »Kulturne izmenjave z društvi in organizacijami iz Slovenije so koristne, ker nam omogočajo stike z matično domovino«, je zaključila Zubinova.

Po izmenjavi priložnostnih daril in šopkov cvetja so nastopili gojenci harmonikaške sekcije glasbene šole, ki jih vodi Suzana Žerjal. Gojenec Denis Novato je na harmoniko spremljal

mladince, svojo spretnost pa je izkazala tudi Suzana Žerjal, ki je občinstvu zaigrala nekaj zahtevnejših skladb. Za zaključek je nastopila še otroška dramska skupina KD »F.Venturini« z

enodejanko »Majhni za velike«, ki jo je napisala Majda Mihačič - Delise, ki skupino tudi vodi. Praznovanje se je izteklo v prijetnem prijateljskem vzdušju. (mm)

Dvodnevni simpozij o urologiji v Pordenonu

PORDENON — Danes se v tem mestu zaključijo dvodnevni simpozij o urologiji, ki so ga udeležili najuglednejši specialisti s tega medicinskega področja. To pot je izbira padla na Pordenon, saj se to mesto lahko ponaša z oddelkom za urologijo v mestni bolnišnici, ki je opremljena na najsodobnejši način.

Na letošnjem simpoziju so specialisti razpravljali v glavnem o uporabi laserjev in drugih sodobnih oblik kirurgije pri odstranjevanju ledvičnih kamnov. Veliko zanimanje je

vladalo za sodobne operacijske postopke, ki pacientu ne povzročajo nikakršnih bolečin.

Pordenonski urološki oddelk je v letu dni sprejel nad dvatisoč bolnikov, od katerih jih kar 62 odstotkov prihaja iz drugih pokrajin in dežel. V ta namen je deželni odbornik za zdravstvo Renzulli dejal, da so sredstva, namenjena posodabljanju bolniških oddelkov še vedno preskromna, kar se odraža tudi pri uvajanju novih zdravstvenih tehnik.

V Borovljah zajeli neonacistično skupino

BOROVLJE — Prejšnji teden je zgorel boroveljski kino, ki je bil v zasebni lasti podjetnika Olsacherja. Tudi posestnik sam je izgubil življenje.

Strokovni izvedenci, ki so raziskovali vzroke nezgode, so sicer izjavili, da je po vsej verjetnosti Olsacher zaradi hude zadolžitve sam zažgal kino in napravil samomor, toda zanimiva je v tej zvezi druga vest: policija je zajela deset mladincev - po večini dijakov - delka za orožno tehniko. Višje tehnične šole v Borovljah, pri katerih so žandarji našli tudi cel kup neonacističnih letakov, lepakov in drugega propagandnega materiala. Sicer so mladince že spet izpustili. Toda zadevo hočejo raziskovati naprej. Gotovo je skrajni čas, saj so prav dijaki omenjene šole že v preteklosti večkrat dokazali, da je med njimi ideologija nacizma zelo razširjena - tako so na primer motili pred leti predavanje antifašističnega komiteja pa tudi druge prireditve demokratičnih organizacij.

Upati je torej, da bo eksekutiva končno razkrila ozadja neonacistične dejavnosti in tudi tiste, ki to ideologijo spravljajo med mladino.

Srečanje osnovnih šol v znamenju Prežihovega Varanja

Dolinski in doberdobski otroci v Mariboru

MARIBOR — Srečanja med ljudmi so vsekakor nekakšna sol sodobnega življenja, ki narekuje in vodi v osamitev posameznika, v izgubljanje osebnostnih znakov. Zato je potreba po takih srečanjih vedno večja, saj zaveže na njih veter človeške toplote in solidarnosti, odkrivajo se obzorja spoznavanja in utripajo razsežnosti povezovanja. Zlasti pa se izpostavlja sožitje. Tudi znotraj maloštevilnega, a ustvarjalnega naroda, kakršen je naš, se kaže potreba po povezovanju in srečevanju najrazličnejših človeških, kulturnih in zemljepisnih diagonal, ki križajo narodnostno ozemlje.

Ena izmed teh črt, ali bolje rečeno - strnjenih krogov, je tudi srečanje šol, ki so poimenovane po pisatelju in revolucionarju Prežihovem Varanu. To srečanje ima v konstelaciji stikov med zamejstvom in osrednjim slovenskim prostorom prav posebno mesto, saj gre za podajanje rok med otroki, za srečevanje med učitelji, za tkanje izrazito prijateljskih vezi. Tako je bilo tudi letos v Mariboru, kjer si je seglo v roke pet Prežihovih šol iz Slovenije in dve iz našega konca: doberdobska in dolinska. Vse te šole so namreč poimenovane po piscu Doberdoba, Jamnice, Požganice, Solzic in se vsako leto srečujejo v različnih krajih po krožnem sistemu, to je tam, kjer ima posamezna šola svoj domicil. Gre za pravi živčav mladosti, ki je bil letos povezan še s Titovim praznikom in je tako zadobil še posebno svečan prizvok.

Za naši dve šoli pa je to še posebno doživetje. Gostitelji posameznih srečanj namreč poskrbijo za pravo bratsko vzdušje, ki ga je tipati v obeh dneh trajanja srečanja prav na vsakem koraku: naše malč-

ke izročijo v prijazen objem vrstnikov in njihovih staršev, noč prespijo na domovih gostoljubnih krajanov, tako da se vživijo v tipičen slovenski prostor in utrip, starši, ki otroke spremljajo in učitelji pa tudi nimajo časa za oddih, saj so zanje organizirani "alternativni" programi. Tako je bilo tudi letos v Mariboru.

Srečanje v štajerski metropoli se bo učencem, učiteljem in staršem iz Doline in Doberdoba vtisnilo v trajen spomin, saj je tamkajšnja osnovna šola zares Prežihovega Varanja brezhibno organizirala bivanje gostov iz zamejstva. Kakšno pa je bilo to bivanje in kako je potekalo? Na to vprašanje bomo odgovorili sedaj v skopi kroniki dvodnevne obiska v Mariboru.

Srečanje prežihovcev je bilo prejšnji četrtek in petek. Iz Doberdoba se je na Štajersko podala delegacija šestih avtomobilov, v katerih so našli mesto starši in otroci pa tudi učitelj (le zakaj tako skromno zastopstvo pedagogov?), iz Doline pa je malo čez četrtko sedmo uro odpeljal avtobus, ki ni bil sicer v celoti zaseden, a v njem so bili kljub temu v zadovoljivem številu prisotni učenci, učiteljice in starši. V Mariboru je naše prežihovce pričakala izjemna sončna toplota (v vseh smislih), temperatura pa je narasla še ob pristnem sprejemu v šolskih prostorih, kjer je spregovoril ravnatelj tamkajšnje Prežihove šole, njemu v odmev pa še predstavniki ostalih šol. Tako tudi naši. Doberdobci so delegirali zastopnika občinske uprave, da je prinesel pozdrav in izročil priložnostno darilo, Dolinčani pa so prav tako izrekli gostiteljem priznanje in zadovoljstvo ob snidenju ter

jim tudi izročili nekaj otipljivega iz našega konca. Po kosilu so se otroci v spremstvu svojih mariborskih vrstnikov odpravili na posamezne domove in na špancier po mestu, starši in učitelji pa so imeli tudi natrpan program: ogled vinske kleti VINAG, kjer so degustirali tipična štajerska vina. Zvečer pa so se vsi skupaj dobili na že tradicionalni prireditvi v Domu JLA. Vsaka šola je posredovala krajši spored, naši dve dva tipična prizorčka v narečju. Doberdobci so se prav izkazali s svojo igrico in tudi Dolinčani z upodobitvijo postavljanja maja. Zares prijetno doživetje, za katerega se gre zahvaliti seveda tistim učiteljem, ki so si stvar zamislili in otrokom, ki so samozavestno nastopali pred številnim zvezdavam občinstvom.

Po sporedu so se otroci odpravili k zaslužnemu počitku, starši in učitelji pa so se zadržali še na večerji in ob zvokih ansambla večkrat obrisali čelo... Naslednjega dne, v petek, pa so se vsi udeležili v dvorani Tabor koncerta ob dnevu mladosti. Igral je ansambel Čudežna polja, vmes pa so bile tudi plesne točke. Sledil je krajsi ogled mesta, predvsem postanek ob nabrežju Drave, najbolj pa je izmučenim spremljevalcem otrok godil počitek v senci Treh ribnikov. Spet je bil nato na vrsti protokol, vrstilo se se pozdravne zdravice, prežihovci so si segli v roke, otroci mahali v pozdrav in že so se oglasili motorji avtobusa in avtomobilov ter krenili proti primorskemu obzorju. Z obljubo in zavestjo, da se vsi spet srečajo prihodnje leto na Ravnah, kjer bo novo srečanje v znamenju Prežihovega Varanja, prijateljstva in mladostnega veselja.

Prvoborki Citi Lavrenčič-Bole v spomin

V petek, 25. maja 1986, je v Ljubljani v starosti 69 let umrla Cita Lavrenčič por. Bole, nosilka partizanske spomenice 1941. Bila je med najpomembnejšimi organizatorji Prekomorskih brigad in drugih prekomorskih enot narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. Cita Lavrenčič — Bole je bila rojena 5. septembra 1917 v Sodražici na Dolenjskem. Po mali maturi v Kočevju leta 1935 je nadaljevala šolanje na šoli za medicinske sestre v Beogradu, kjer je prišla v stik s komunisti. Začela je prevzemati razne naloge v ilegalno organizirani skupini na šoli, legalno pa tudi v mladinski sekciji naprednega ženskega gibanja. Po diplomu leta 1938 je delala v bolnišnicah v Zagrebu in Osijeku. Februarja 1941. leta pa je dobila delo v ambulanti okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Ko so v začetku maja leta 1941 ustanovili v tej ustanovi odbor Osvobodilne fronte in celico komunistične partije je Cita prevzela razne naloge za območje ambulant. Spomladi leta 1942 je bila sprejeta v komunistično partijo. Zadolžena je bila za delo Osvobodilne fronte v zdravstvenih zavarovalnih zavodih. Delovala pa je tudi v odboru OF Kodeljevo in pri AFŽ Moste pri Ljubljani.

Dne 20. oktobra 1942 so jo Italijani aretirali in vojaško sodišče jo je obsodilo na osem let ječe. Sredi marca leta 1943 so jo prek koprskih zaporov poslali v beneško kaznilnico. Maja 1943. leta so jo s transportom odpeljali v kaznilnico Trani. Tu so pod vodstvom Vide Tomšič organizirali trden kolektiv in celico komunistične partije. Skupaj so študirale marksizem, organizirale jezikovne tečaje in tečaje za splošno izobraževanje.

Dne 16. oktobra 1943 so jo skupaj z drugimi tovarišicami osvobodili zavezniki. Prišla je s skupino znano pod imenom "Vidin kolektiv" v prehodno taborišče Carbonara in postala je članica tamkajšnjega komiteja komunistične partije Jugoslavije. Nato je bila imenovana za pomočnika političnega komisarja ženske čete v 1. prekomorski brigadi. Po začasnem premestitvi tega tabora v Castro di Lecce, spomladi 1944, je bila premeščena v AGIT-PROP pri zastopstvu nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije v Bariju, avgusta 1944. leta v osrednjo bolnišnico narodnoosvobodilne vojske v Gruni, za vodjo bolničarjev. Bila je komandant bolniškega bataljona in članica politbiroja.

Novembra 1944 je dobila dovoljenje za odhod v domovino ter je čez Velebit, Liko in Kordun prispela v glavni štab Slovenije. Postala je medicinska sestra v postojanki Ajdovec v Kočevskem Rogu. Po opustitvi te postojanke je bila premeščena v rekonvalescentni oddelek v Planini in sicer za namestnico upravnika in pomočnico političnega komisarja, od tod pa v politični biro uprave bolnišnice v Čermnicah, kjer je ostala do osvoboditve.

Po vojni je opravljala zelo odgovorne družbenopolitične dolžnosti, zlasti v organizaciji Rdečega križa in Antifašistične fronte žena.

Vsi nekdanji soborci medvojnega političnega aktiva mesta Ljubljana, soborci iz vseh prekomorskih brigad in drugih prekomorskih enot narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, jo bomo ohranili v trajnem spominu kot zgledno in požrtvovalno borko.

Albert Klun

Še s seje dolinskega občinskega sveta

Dolina noče upepeljevalnika

Dolinski občinski svet je soglasno zavrnil predloge, da bi zgradili nov upepeljevalnik na območju občine. Ob ugotovitvi, da je sedanji upepeljevalnik na Pantalejmu zastarel, so bile vse svetovalske skupine mnenja, da ga je treba posodobiti ali obnoviti na mestu, kjer že danes stoji, saj bi njegova premestitev terjala dodatne hude stroške ter bi privedla do novega zaseganja zemlje ter do hudih okoliških problemov.

Na petkovi seji občinskega sveta, o kateri smo že poročali v zvezi s problemom gradnje termocentrale na premog, je župan Švab poudaril, da je treba problem rešiti skupno z upravljelji in občani vseh občin tržaške pokrajine, tako da bi našli najboljšo rešitev, se pravi tisto, ki bi povzročila najmanj škode. Temu je odbornik Sanciš še dodal, da se je občina že izrekla proti predlogu, da bi upepeljevalnik premaknili s sedanje lokacije.

Tudi posegi načelnikov svetovalskih skupin so to stališče potrdili. Mahnič (SSK) je ocenil kot nesprejemljivi obe predlagani lokaciji na območju dolinske občine: hrib Čelo nad Boljuncem in Dolgo krono nad Štramarjem. Z gospodarskega vidika pa je stvar jasna: posodobitev obstoječega upepeljeval-

nika bi stala 40 milijard lir, njegova zgraditev druge pa 60 milijard lir, kar pomeni, da se je treba odločiti za cenejšo rešitev.

Kofol (PSI) je dejal, da je upepeljevalnik namenjen za 90 odstotkov za potrebe Trsta, zato je tudi pravilno, da ostane na ozemlju tržaške občine. Njegova premestitev bi poleg vsega pomenila večje stroške za odlaganje materiala ter še bolj kaotičen promet na že tako natrpanih cestah.

Druzina (KD) je izrazil prepričanje, da finančnih sredstev za tako velik projekt ni in jih ne bo niti v bližnji bodočnosti. Zato je izrazil prepričanje, da so sedanji namigi na preselitev upepeljevalnika le strukturalni poskusi, da bi pomirili prebivalstvo, ki mu upepeljevalnik na Pantalejmu onesnažuje okolje.

Ota (KPI) je potrdil nasprotovanje komunistov novi lokaciji upepeljevalnika in izrekel priznanje občinski upravi, ker je zelo pozorno sledila vsem prigodam v tej zvezi.

Razprava se je zaključila brez glasovanja, saj je občinski svet že pred časom izrazil enotno stališče, ki ga je v petek le potrdil.

Župan Švab je na seji poročal tudi

o načrtih občine za dostojno praznovanje 40-letnice italijanske republike. Uprava namerava dati pobudo za izdelavo umetniške mape z deli štirih krajevnih slikarjev in štirih pesnikov. Mapo naj bi svečano predstavili na prvi seji občinskega sejma v obnovljeni občinski dvorani ob navzočnosti vidnih predstavnikov oblasti. V razpravo so se s kratkimi posegi oglašili Mahnič, Ota in Pečenik, ki so soglašali, da je treba važno obletnico italijanske demokratične ureditve primerno obeležiti, pri tem pa so vsi trije soglasno obžalovali, da ni demokratična Italija še izpolnila svojih ustavnih obvez do slovenske narodnostne skupnosti.

Prav na zaključku seje je bil še govor o pobudah občine ob letošnjem letu miru, ki ga je proglasila OZN. V ta sklop se vsekakor uokvirja tudi poziv župana Švaba vsem silam, zastopanim v občinskem svetu, naj podpišejo petico proti južnoafriškemu rasističnemu režimu, ki so ga pripravile nekatere vsedržavne in mednarodne organizacije.

Dobren del petkove seje je bil sicer posvečen tekočim upravnim zadevam ter svetovalskim vprašanjem. Zaradi prenatrpanega dnevnega reda je seja trajala skoraj pet ur.

Ob jursarskih volitvah, ki bodo 15. in 16. junija

Pogovor s predstavniki enotne kandidatne liste za Bazovico

Kot smo že večkrat zabeležili (a zaradi jasnosti spet in spet ponavljamo), bodo 15. in 16. junija volitve odborov za ločeno upravljanje jursarskih premoženj v davčnih občinah Bani, Barkovlje, Bazovica, Lonjer, Medja vas, Opčine, Padriče, Prosek, Rocol in Škedenj. V vseh teh občinah so se predstavile tudi enotne kandidatne liste, ki so jih sporazumno sestavili domačini, seveda v dobrih meri Slovenci. Te liste uživajo podporo političnih strank, v katerih se prepoznava večina Slovencev, pa tudi slovenskih organizacij, kot sta Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Kmečka zveza.

Kaj konkretno pomenijo jursarske pravice pri nas, je na splošno malo znano tudi zato, ker so — z izjemo Medje vasi — tokrat bile prvič razpisane jursarske volitve na Tržaškem. Da bi nekoliko osvetlili to problematiko in hkrati tudi pomen sedanjih volitev, začnemo danes objavljati pogovore s kandidati enotnih list. Najprej smo se obrnili na Bazovce, na

vrsto pa bo prišlo vseh deset enotnih kandidatnih list, kolikor se jih je pač predstavilo.

Jursarske pravice so pravice, ki jih uživa neka skupnost (v našem primeru praviloma davčne občine) nad določenimi zemljišči ali nad premoženjem, ki iz teh zemljišč izhaja. Lahko gre za lastninske pravice, toda prvotno je šlo predvsem za pravico do paše, sečnje in redkeje do obdelovanja. Z zgodovinskega vidika lahko gledamo na te pravice kot na ostank nekdanje skupne uporabe zemlje. V srednjem veku so bile velikega gospodarskega pomena, zlasti za najnižje kmečke sloje. Kljub novoveškemu pritisku, da bi jih odpravili ob vsesplošno uveljavljajoči se zasebni lastnini, so marsikje preživele do danes.

Pod staro Avstrijo je jursarske pravice urejevala dokaj natančna zakonodaja, zlasti od cesarice Marije Terezije (1717-80) dalje. Iz zadavne italijanske zakonodaje, ki je še danes v veljavi, pa moramo omeniti predvsem zakona št. 1766 z dne 16. junija 1927 in št. 278 z dne 17. aprila 1957. Prvi je imel kot cilj natančno določitev in delno odpravo jursarskih zemljišč, drugi pa ureja ustanovitev odborov za ločeno upravljanje jursarskih premoženj. Prav na osnovi tega zakona je tržaški prefekt razpisal sedanje volitve.

A pogledimo, kako se na te volitve pripravljajo v Bazovici. Na tamkajšnji enotni listi kandidirajo Stojan Metlika, Karel Mezgec, Josip Žagar in Mirjan Žagar. Ko smo se obrnili nanje za pogovor, so le-ti povabili tudi Alojza Križmančiča, ki sicer kandidira na drugi bazovski listi, a zelo dobro pozna vprašanje jursarskih pravic.

Kako ste doslej skrbeli v Bazovici za spoštovanje jursarskih pravic?

Da razumemo sedanje stanje, moramo vsaj bežno seči v začetek tega stoletja, ko je vladala še habsburška monarhija. Tedaj je vsaka vas oziroma skupnost, ki je praviloma sovpadala s katastrsko ali davčno občino, imela svoj odbor. Le-te so vodili načelniki, ki so jim domačini pravili župani, dasi to niso bili v običajnem pomenu besede. No, ti odbori so skrbeli za skupne vaše zadeve in tudi za upravljanje jursarskih zemljišč. Pri nas se je takšen odbor ohranil še pod Italijo, in sicer vse do petdesetih let. Naš zadnji župan je bil Jakob Žagar. Toda ti odbori so medtem izgubili vsako pravno veljavo. Jursarske pravice je od leta 1927 dalje urejal poseben zakon, ki je med drugim predvideval možnost, da bi si domačini porazdelili dober del jursarskih zemljišč. Leta 1936 je bilo že vse nared, da bi zakon izvedli v Bazovici, vendar se je zadeva nenadno zaustavila in običajna na mrtvi točki praktično vse do danes. Mi smo sicer imeli svoj jursarski odbor, toda ni bil pravno priznan, naše jursarsko premoženje pa je upravljala Tržaška občina.

Kolikšno je bazovsko jursarsko premoženje?

Težko ga je natančno oceniti, ker je bilo zadnjič natančno pregledano, vsaj kolikor nam je znano, leta 1936, in sicer z namenom, da bi izvedli že omenjeni zakon iz leta 1927. V poročilu, ki ga je dokončal geometer Federico Mameli 8. avgusta 1936, piše, da je jursarskih zemljišč v davčni občini Bazovica skupno nekaj več kot 428 hektarov. Poleg tega bi takrat morali porazdeliti med zasebnike približno 149 hektarov površin jursarskega izvora, poročilo pa omenja tudi, da je tedaj bilo 120 družinskih poveljnikov, ki so imeli pravico do sečnje in pašnje na zemljiščih Tržaške občine in Katastrske občine Bazovica. Tako leta 1936. Kakšno je stanje danes, je težko reči, jasno pa je, da se je v marsičem spremenilo. Med drugim je marsikatero bazovsko jursarsko zemljišče zdaj na ozemlju SFR Jugoslavije.

Zakaj ste zahtevali razpis jursarskih volitev?

V glavnem zato, ker nismo zadovoljni z načinom, kako je doslej upravljala naše jursarsko premoženje Tržaška občina. Pravzaprav ni mogoče govoriti o resničnem upravljanju, saj se občina za to premoženje v resnici ni zanimala in še manj se je zanimala za bazovske jursarske upravitelje.

Kaj nameravate storiti, ko boste izvoljeni v jursarski odbor?

Najprej bomo morali natančno ugotoviti svoje pristojnosti, saj je zakonodaja v marsičem nejasna. Potem bomo morali ugotoviti, kakšen je pravzaprav obseg našega jursarskega premoženja. Seveda pa se bomo čimprej zavzeli za uresničitev konkretnih pobud, kot je npr. ureditev pašnikov v skladu s potrebami, ki jih je izrazila Pašniška zadruga.

Včeraj na sedežu Trgovinske zbornice

Predstavili knjigo o kraškem marmorju

i marmi del Carso triestino

Včerašnja predstavitev knjige o marmorju tržaškega Krasa je verjetno najbolj primerno zaključno slavlje letošnjega »leta marmorja« pri nas. Spomniti se namreč moramo proslav 2000. obletnice delovanja kamnolomov v devinsko - nabrežinski občini s celo vrsto zanimivih pobud. Knjigo »I marmi del Carso triestino«, ki jo je založila in izdala tržaška trgovinska zbornica, so predstavili na sedežu zbornice v Trstu. Njen predsednik posl. Giorgio Tombesi je poudaril, da knjiga sicer ni v prodaji, temveč da je namenjena propagandi in ovrednotenju tega važnega gospodarskega sektorja, ki je, kljub letošnjim proslavam, vse preveč zanemarjen.

Material za knjigo sta zbrala geolog Franco Cuccchi in dr. Santo Gerdol, s posameznimi sestavki pa so sodelovali izvedenci Luisa Bertacchi, Sergio De Pauli, Rossella Fabiani Padovini, Paola Lopreato, Franca Maselli Scotti, Gino Pavan, Marco Pozzetto in Riccardo Sisto. Izredno lepa publikacija je razdeljena na dva dela, in sicer na zgodovinsko - arhitektonski in na tehnično - trgovinski, kot piše v naslovnem članku, pa hoče »biti obenem vizitka tržaškega marmorja in odgovor na nove zahteve mednarodne trgovine na tem sektorju«. In prav pri listanju te knjige se bralec zaveda, da tržaški marmor krasi najlepše palače v Italiji in širom po svetu. Kdo npr. zna, da so parlament v Budimpešti ali kraljevsko palačo na Dunaju zgradili prav z našim marmorjem?

Knjiga je izšla ob priliki 2000-letnice izkoriščanja marmorja na Krasu, čez teden dni pa jo bodo predstavili še v Carrari. Na včerašnji predstavitvi je med drugim spregovoril devinsko - nabrežinski župan Bojan Brezigar, ki je pohvalil pobudo o izdaji te knjige ter predvsem dodal, da ima razvoj kamnoseške dejavnosti pri nas še neslutene razsežnosti, saj imajo npr. v devinsko - nabrežinski občini že dovoljenje za odprtje petih novih kamnolomov.

Sestava ocenjevalnih komisij za letošnje zrelostne izpite

Čez dobre tri tedne se bodo na naših višjih srednjih šolah začeli zrelostni izpiti. Ministrstvo za šolstvo je pred dnevi uradno potrdilo sestavo ocenjevalnih komisij, ki bodo preverile in ocenile znanje maturantov. Maturitetne komisije bodo tako sestavljene:

Učiteljske

Laura Abrami (predsednik), Elena Terčon (italijanščina), Majda Sanci (slovenščina in latinščina), Donato Troha (matematika), Rosanna Vatta (pedagogika in filozofija), Maida Masera in Maria Češut (notranja člena).

Poklicni zavod za industrijo in obrt

Albino Sirk (predsednik), Viviana Križmančič (italijanščina), Ida Primozic (slovenščina), Aldo Štefančič (kemijske naprave in risanje), Silvano Zaghi (elektrotehnika in elektronika), Ester Sferco in Magda Rebula (notranja člena).

Znanstveni licej

Massimiliano Šah (predsednik), Nada Gerzelj (italijanščina), Magda Jevnikar (slovenščina), Milena Padovan (matematika), Mihaela Pirih (filozofija), Sonia Tominec in Boris Fabjani (notranja člena).

Trgovski tehnični zavod

Roberto Petaros (predsednik), Maria Raunik (italijanščina), Nevica Budal (slovenščina), Marco Oblak (knjigovodstvo), Silvana Hvalič (finančne vede), Silvano Resina in Amanda Berce (notranja člena).

Oddelek za geometre in zavod za trgovino s tujino

Francesco Pisani (predsednik), Mariano Vancina (italijanščina), Majda Artač (slovenščina), Anna Volpi (knjigovodstvo), Cirila Devetti (finančne vede), Andrea Kriznic in Jožef Šavli (notranja člena).

Sestavo maturitetne ocenjevalne komisije za klasični licej bo šolsko skrbništvo sporočilo v prihodnjih dneh.

Posvet deželne CGIL o poklicnih profilih

Vprašanja priznanja poklicnih profilov kadrov in tehnikov ter njihovo mesto v delovnih pogodbah so bili predmet včerašnje razprave na posvetu, ki ga je deželna CGIL sklicala v hotelu Savoia.

Uvodno poročilo je imel Giorgio Vesnaver, ki je oblikoval predlog za srečanje sindikalnih organizacij s profesionalnimi organizacijami, da bi oblikovali skupno strategijo za uveljavitev poklicnih profilov. Medtem ko je predstavnik organizacije Sinquadri, Di Jasio, predlog v bistvu sprejel, ga je deželni tajnik organizacije Unionquadri, Hlacia, zavrnil. Simpozij se je končal z ustanovitvijo deželnega koordinacijskega telesa kadrov CGIL in s posegom odgovornega za sektor pri vsedržavnem vodstvu CGIL Rosaria Trefilettija.

Mladi industrijci spoznali »Friulio«

Med novejšimi pobudami skupine mladih industrijcev pri strokovnem združenju Associazione industriali, namenjenimi spoznavanju projektov in promocijskih inštrumentov tržaške proizvodne dejavnosti, je izredno zanimanje zbudilo srečanje z deželno finančno družbo Friulia, o kateri je govoril njen generalni direktor dr. Angelo Cocetta. V letu dni, odkar je bil imenovan na krmilo družbe, je ta Furlan, ki se je poklicno oblikoval v Trstu in v ZDA, že pokazal, da doobra obvlada njeno operativno usmerjenost in da je odločno namenjen uveljaviti izvirne institucionalne namene družbe, se pravi spodbujati industrijsko promocijo s sodelovanjem pri rizični glavnici podjetij. Friulia namreč po pravilniku lahko sodeluje z največ 35 odstotki pri glavnici podjetja, kar pa je bilo v veliki meri preseženo v izjemnih popotresnih razmerah. To dokazuje tudi lanska skupna vsota finančnih intervencij, ki je presegla 183 milijard lir. Odslej namerava družba znova vso svojo skrb posvetiti vlaganjem v razvojne projekte, tudi z ozirom na izboljšanje gospodarskih razmer v deželi, za kar bo morala okrepiti svojo tehnično službo. Končni cilj naj bi po direktorjevih besedah bil vzorec tako imenovane »merchant banke«, nove oblike finančnih storitev, ki zagotavljajo večjo učinkovitost naložb.

Drevi zgoniški občinski svet

Drevi ob 20. uri se sestane zgoniški občinski svet, na katerem bo občinski odbor predstavil proračun za finančno leto 1986.

Ob desetletnici obstoja ŠD Mladina je Križ dobil novo športno igrišče

Ob otvoritvi novega igrišča so trak prerezali kriški otroci

V Križu so v nedeljo zjutraj slavnostno otvorili novo košarkarsko in odbojkarso igrišče. To je gotovo najlepše darilo, ki ga je domače ŠD Mladina poklonilo članom in vaščanom ob 10-letnici obstoja in delovanja v korist razvoja telesne kulture in sodobnega pojmovanja športa, ki ne stremi samo po agonističnih dosežkih, ampak posveča veliko pozornost človeku ter njegovemu družbenemu in narodnostnemu okolju. Kot je podčrtal na otvoritvi predsednik Enio Bogatec, je novi objekt sad u-darniškega dela peščice odbornikov

in sodelavcev društva, namenjen pa je vsej kriški vaški skupnosti, posebno pa mladim generacijam za rekreacijo in tudi za aktivno športno udeleževanje.

Na jutranji otvoritvi je poleg Bogatec spregovoril še predsednik ZSS DI Odo Kalan, skupina domačih otrok pa je prerezala trak, ki hkrati odpira pot tudi novemu društvenemu delovanju v sklopu Sirkovega doma. Na krajši slavnosti, ki je sledila otvoritvi igrišča, je nastopila tudi godba na pihala Vesna, ki jo vodi Ljivo Sulčič, pozdrave vaških organi-

zacij pa sta prinesla Ferdinand Bogatec (VZPI-ANPI in sindikat upokojencev CGIL) ter Vojko Devetak (ŠD Vesna).

Tako rekoč uradni del desetletnice ŠD Mladina pa je bil popoldne, na katerem je društvo med drugim podelilo priznanja dosedanjim predsednikom, zaslužnim odbornikom in prijateljskim organizacijam. Posebna priznanja je bilo deležno KD Vesna, s katerim kriški športni delavci od vsega začetka sodelujejo in skupno upravljajo Dom A. Sirk. Pozdrav prosvetnega društva je prinesel Jurij Žerjal.

Večer pa sta obogatila še deklški zbor Vesna, ki ga vodi Bogdan Kralj, in harmonikaški ansambel podružnice GM s Proseka - Kontovela.

V soboto zvečer pa je društvo priredilo zaključno akademijo baletnega odseka, ki ga vodi koreografinja Anka Kojancič. Tudi ona je za desetletni trud prejela posebno priznanje društvenega odbora.

● Mongolsko združenje za prijateljstvo, Združenje Italija - Mongolija in Letoviščarska in turistična ustanova priredijo razstavo risb tržaških študentov in študentov iz mongolskega glavnega mesta Ulan Bator. Dela bodo razstavljena od 1. do 15. julija v šoli za likovno umetnost Nordio, nato pa bodo risbe razstavljali tudi na eni od šol Ulan Batorja.

Stopnjuje se politična kriza v krajevnih upravah

V zaostrenih odnosih med strankami
odpade včerajšnji sestanek koalicije

Politična kriza tržaških krajevnih ustanov se je še zaostрила. Včeraj bi se namreč morali sestati predstavniki strank koalicije, ki upravlja občino in pokrajino, da bi preverili možnosti izvajanja sporazumov iz leta 1984, ki predvidevajo tako imenovane štafete. Vendar pa se je stanje v zadnjih urah tako zaostřilo, da je sestanek odpadel; razpravlja se predvsem, kako tolmačiti krizo, ki je bila formalno odprta v soboto z odstopi številnih občinskih in pokrajinskih odbornikov.

Po mnenju Kršćanske demokracije in Liste za Trst je odstop odbornikov (vključno z županom Richettijem in podpredsednikom pokrajine Lucchijem) treba tolmačiti kot ukrep lehičnega značaja, ki naj bi omogočil začetek postopka za izvajanje sporazuma iz leta 1984. Za druge stranke koalicije, točneje za socialdemokrate in liberalce pa imajo odstopi politični pomen; tako PSDI kot PLI priznavata več sedanje večine, zaradi česar poudarjata, da je treba začeti vse znova: dogovoriti se je treba o novem sporazumu, sestaviti novi program in seveda oblikovati nova odbora.

V takem stanju so politična tajništva republikanske in socialdemokratske stranke ter Liste za Trst odpo-vedale udeležbo na sestanku, ki je bil predviden sinoči, ostale pa so se morale prilagoditi. Predstavniki Kr-

šćanske demokracije z županom Richettijem so odpotovali v Rim, kjer se je včeraj začel vsedrjavni kongres stranke; v Rimu se bodo zadržali do konca tedna, zaradi česar se pogajanja ne bodo mogla začeti v najkrajšem času.

V soboto so odstopili vsi odborniki KD, LpT, PSDI in PLI, ostavk v roke glavnih tajnikov občine in pokrajine pa doslej še niso izročili predstavniki PRI in SSK; republikanska stranka je včeraj imela sejo pokrajinskega vodstva, na kateri je razpravljala o tem vprašanju. Odborniki Slovenske skupnosti na občini in pokrajini pa bosta verjetno odstopila v kratkem; tako nam je dejal pokrajinski tajnik Harej, ki pa se obenem ni strinjal z načinom, po katerem je bila kriza formalno odprta. Na zadnjem sestanku strank koalicije, ki je bil prejšnji ponedeljek, so se namreč stranke dogovorile, da bodo vsako nadaljnjo odločitev sprejele na naslednjem sestanku, ki je bil predviden za včerajšnji dan; medtem pa je v soboto prišlo do odstopa predstavnikov KD, LpT, PSDI in PLI, kar ni po mnenju SSK najbolj korektno.

Odstop odbornikov morata sedaj najprej vzeti na znanje občinski in pokrajinski svet, kdaj pa bo do tega prišlo, ni znano; v tem tednu ni predvidena ne občinska in niti pokrajinska seja (sinočnja je odpadla); sicer pa se v političnih kragih poudar-

ja nujnost, da bi treba krizo rešiti v najkrajšem času, vendar pa nihče ne zna na kakšen način. Postavlja se tudi vprašanje proračunov, ki ju morata občina in pokrajina predstaviti do 30. junija; že do tega roka se mora zato oblikovati nova koalicija (ali potrditi sedanja) in izpolniti to obveznost. Sicer bosta imenovana komisarija »ad actum«, s čimer se bo dejansko začel postopek za uvedbo komisarske uprave z vsemi posledicami, ki jih prinaša in ki neizbežno vodijo do predčasnih volitev.

Komisar odobril
proračun Tržaške KZE

Komisar »ad actum« Paolo Marini, ki je sicer deželni funkcionar v Gorici, je prejšnji teden po nalogu deželne nadzorne komisije odobril proračun Tržaške krajevnne zdravstvene enote za leto 1986, v katerega je vnesel nekatere popravke glede točne določitve pasive iz leta 1985. Kot je znano, je glavna skupščina dvakrat glasovala o proračunu, ki pa zaradi vzdržanja predstavnikov Liste za Trst ni prejel večine glasov.

Z okrogle mize na tržaškem velesesjmu

Cenenost in čistost sta
največji prednosti metana

V konferenčni dvorani tržaškega velesesjma je bila včeraj izredno zanimiva okrogla miza z naslovom »Ogrevanje z metanom v centraliziranih gorilnikih«. Srečanja so se udeležili generalni direktor Acega Gaetano Romanò, direktor komercialnega oddelka SNAM Gianfranco Merri, direktor Gasenergia Umberto Reni in načrtovalec Giovanni Battista Cernuschi.

Pobuda spada v okvir široko zasnovane kampanje Acega, da bi gorilnike na tekoči plin in tiste, ki služijo za ogrevanje večstanovanjskih poslopj, uradov, šol, itd., menjali z gorilnimi napravami na metan. K temu projektu je pristopilo že okrog 80 mestnih podjetij za vodo, plin in elektriko v skupno 500 italijanskih občinah. Z metanom je že oskrbljenih preko 9 milijonov italijanskih družin.

O izrednem zanimanju za uporabo metana, bodisi v gospodarstvu kot tudi v gospodinjstvih, priča že podatek, da se je delež metana, v celotni porabljeni energiji, v zadnjih petih letih, zvišal s 16 na 18,5 odstotka in da se je mreža metanovodov razširila na celotno italijansko ozemlje in da meri preko 18 tisoč kilometrov.

»Razlogov za tako širok razmah uporabe metana je več«, je v svojem referatu povedal Gianfranco Merri. V prvi vrsti so to ekonomske narave — uporaba metana namreč omogoči visoke prihranke — nadalje je metan, v primerjavi s »klasičnimi« viri energije, neprimerno manj onesnažujoč; metan pa je tudi edini vir e-

nergije, ki ga imamo v Italiji relativno veliko; ob ohranitvi sedanje ravni uporabe nam bo zadoščal še 20 let. Te so po mnenju direktorja komercialnega oddelka SNAM največje prednosti metana. Ob tem velja še poudariti dejstvo, da ima Italija, na evropskem nivoju, največje možnosti skladiščenja metana, vsega skupaj za približno 10 milijard ton.

Ti so bili obenem tudi razlogi, zaradi katerih je državna energetska družba ENI sklenila veliko več investirati prav v proučevanje vseh možnih oblik uporabe metana. Kar se pa tiče njegove geopolitične distribucije, je le-ta nedvomno bolj uravnovesena od geopolitične distribucije nafte. Vsi ti dejavniki so tudi pripomogli, da se je uporaba nafte v Italiji znižala, od 75 (leta 1970) na današnjih 59,5 odstotka.

Lep članski večer
v KD Ivan Grbec

Včlanjevanje, oziroma potrditev članstva, je ponavadi bolj upravno dejanje.

KD Ivan Grbec iz Šklednja je želel tudi to priložnost izkoristiti za družabno srečanje s svojimi starimi in novimi člani in tako utrditi medsebojne prijateljske vezi.

Članski večer je z iskreno dobrodoščilo vsem odprla, v imenu društvenega odbora, Devana Černic, ki je spomnila udeležence na dan mladosti, ki so ga v nedeljo praznovali v Jugoslaviji. Prav je, je dejala, da se ga tudi mi v zamejstvu in v našem kulturnem domu vsaj bežno spomnimo. Mladim želi naše društvo, je dejala, tudi posvetiti glavino dela v prihodnji sezoni. »Vse naše moči bomo usmerili v delo s predšolsko in soko mladino z načrtnim, pestrim in upajmo tudi kvalitetnim programom«.

Za popestritev članskega večera je poskrbel dramska skupina KD Kraški dom z Repentabura, ki se je predstavila z veseligr »Podlage zakonske sreče«, ki jo je režiral Drago Gerup. Kot na vseh dosedanjih nastopih, so tudi tu poželi mladi igralci lep uspeh in zasluženi aplavz.

Ob koncu kulturnega programa je Devana Černic spomnila navzoče tudi na priprave na volitve upravnega odbora za jurska zemljišča. V našem rajonu, je dejala, bomo volili 15. in 16. junija. Za te volitve je bila predložena enotna lista, v kateri so zastopane tudi slovenske komponente v Šklednju. Prav bi bilo, je poudarila, da bi domačini, zlasti Slovenci volili čimbolj enotno, saj so jurska zemljišča last vseh, torej tudi Slovencev.

Siedel je prijeten družabni večer, na katerem niso manjkale domače slaščice in druge dobrote.

● Prošnje za sekanje dreves v tržaških občinskih gozdnih površinah je treba oddati na tržaški občini najkasneje do 31. avgusta.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Basilia Tula

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin.

Svojci

Trst, 27. maja 1986

(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)

Odbor in člani SK Devina sočustvujejo s hčerkama in sinovoma ob prerani smrti Mirka Briščaka.

Ženski pevski zbor Prosek - Kontovel izreka iskreno sožalje svoji pevki Evgeniji ob smrti dragega očeta.

Upravni in nadzorni odbor ter člani SK Devin izrekajo Frančkotu, Marčeli in ostalemu sorodstvu najgloblje sožalje ob smrti Mirka Briščaka.

Godbeno društvo Nabrežina izreka globoko sožalje svoji tajnici Suzani Briščak in sorodnikom ob izgubi dragega nonota.

Odprtje na tržaški univerzi z govorom predsednika Paladina

Zasedanje ob 30-letnici ustavnega sodišča

Z uvodnim poročilom predsednika ustavnega sodišča Livia Paladina se je včeraj v veliki dvorani tržaške univerze začelo tridnevno zasedanje o instrumentih in o tehnikah sojenja ustavnega sodišča. Zasedanja, ki ga prireja pravna fakulteta tržaške univerze ob 30-letnici delovanja ustavnega sodišča, se udeležujejo med drugimi predsednik kasacijskega sodišča Giuseppe Tamburrino, člani ustavne-

ga sodišča, sodniki in izvedenci ustavnega prava, prisotni pa so tudi gostje iz Jugoslavije, Francije, Zvezne republike Nemčije in Avstrije.

Paladin je uvodoma podčrtal, da opravlja ustavno sodišče zelo težko nalogo in ima pri tem velike odgovornosti. Zaradi tega ne sme ostati osamljeno v tem svojem delu. V zadnjih tridesetih letih se je italijanska družba v mnogočem spremenila, spre-

membe pa so seveda vplivale tudi na delovanje ustavnega sodišča. Paladin je omenil nekaj takih sprememb, ki so narekovala drugačen odnos ustavnih sodnikov do nekaterih primerov kaznivih dejanj. Tako je na primer sodišče v prvih petnajstih letih delovanja najprej smatralo, da je preštevno kaznivo dejanje, zatem pa je ovrglo to stališče. Podobne »spremembe« je bilo mogoče opaziti ob vprašanju preoblikovanja denarnih kazni v zaporne ali pa ob znani razsodbi o predhodni upokojitvi delavk. Ob vse večjem številu »spornih« primerov, ki zahtevajo poseg ustavnega sodišča, je postalo delo sodišča vse težje. Prav zaradi tega terja od ustavnih sodnikov dosleden pristop vsaj kar se tiče kriterijev, formul in tipologije odločitev, to je skratka dosledno uporabo instrumentov in tehnik sojenja.

Zasedanje so med drugimi pozdravili predsednik deželnega sveta Solimbergo, podpredsednik deželnega odbora Renzulli in župan Richetti. Solimbergo se je včeraj sestal s predsednikom deželnega sveta Trentina - Gornjega Poadižja Sebenottijem in podpredsednikom deželnega sveta Veneta Fusarom (oba sledita zasedanju) ter z njima izmenjal misli o vlogi zakonodajnih skupščin v deželah Alpe - Jadran.

Občni zbor Slovenske gobarske družine

Gobarstvo pomeni ljubezen do narave

Dejavnost naših društev in organizacij je v glavnem vedno pogojena od pridnosti članov in njihove pripravljenosti, da so čim bolj aktivni.

Gobarje in njihove družine pa pogosto v glavnem vremenu. Če je vreme ugodno, če je dovolj vlage in padavin, potem je njihova dejavnost bogata, če jih zadene sušno poletje, kot smo ga imeli lani, potem jim na žalost ne ostaja drugega, kot da čakajo, kdaj se jih bo nebo zopet usmili-

To je prišlo na dan tudi na sobotnem občnem zboru Slovenske gobarske družine Trst, ki ima sicer dobre in zveste člane, delavni odbor, a se vendarle niso mogli pohvaliti z velikimi dosežki, čeprav so si jih želeli in bili pripravljeni, da jih tudi dosežejo.

Predsednik naše gobarske družine je že od njene ustanovitve v letu 1978, do danes Milko Čebulec, ki je imel tudi glavno poročilo. Kljub ugotovitvi, da jim vreme ni bilo naklonjeno, je Čebulec vendarle naštel razne pobude gobarske družine, ki so se kar obrobno obnesle. Tu je omenil razstavo svežih gob, ki so jo organizirali v sklopu Kmetijskih dnevo v Boljuncu. Determinirali kar 168 vrst svežih gob. Imeli so tudi tradicionalni izlet v Orehek pri Poštojini, svojo pomoč so dali pri organiziranju razstav o gobah v Sežani

in Novi Gorici, udeležili so se tridnevnega seminarja o gobah v Trebnjem pri Novem mestu in pripravili v Senožečah, skupno s sežanskimi gobarji, manjšo razstavo svežih gob. Vso to dejavnost so člani gobarske družine opravili v sezoni 1984 - 85.

Lani so se člani gobarske družine ponovno udeležili z razstavo Kmetijskih dnevo v Boljuncu. Determinirali smo jih kar 132, je dejal Čebulec, za kar pa gre zasluga našemu članu Srečku Orlu, ki je skoraj tri četrti gob prinesel iz Logarske doline. Odpovedati smo morali, je dejal predsednik, tudi seminar o koprenkah, odpadle so pa tudi že tradicionalne razstave gob. Povedal je, da je družina navela stike z doberdobskimi gobarji, ki jih namerava v kratkem obiskati, omenil je tudi dve predavanji, ki so jih imeli pred kratkim v Ilirski Bistrici in v Barkovljah.

Svoje poročilo je podal tudi blagajnik Jože Jelerčič, nato je sledila kar živahna diskusija. Na občnem zboru so člani izvolili, oziroma potrdili dosednji odbor, v katerega so vključili novega člana mlajše generacije. V soboto se je tričlanska delegacija Slovenske gobarske družine Trst udeležila slavnostnega občnega zbora v Kranju, kjer je Zveza gobarskih dru-žin Slovenije počastila 25. obletnico svoje ustanovitve.

Solidarnostna pobuda krožka ARCI
za pomoč prebivalcem Nikaragve

Rekreativno in kulturno združenje ARCI je sklenilo pristopiti k vsedrjavni kampanji za solidarnost z Nikaragvo. Kampanja se odvija te dni po vsej Italiji pod geslom: »Nikaragva mora živeti«.

V ta namen bo tržaški ARCI priredil danes koncert latinskoameriške glasbene skupine Nazca, v četrtek, 29. marca pa projekcijo filma »Sotto tiro«. Obe prireditvi bosta v veliki dvorani študentskega doma v Ul. Severo 158 z začetkom ob 21. uri. Oba večera bodo tudi pobirali prostovoljne prispevke. K pobudi so pristopile številne kulturne, politične in študentske organizacije.

Koncertno društvo
podalo letni obračun

Na včerajšnjem 55. občnem zboru tržaškega Koncertnega društva (»Società dei concerti«) so podali obračun letošnjega delovanja te ustanove, ki je pozitiven, saj so priredili 20 koncertov na visoki kvalitetni ravni, ter predstavili koncertni program za sezono 1986/87. Iz tega bi omenili nastop kvarteta Melos (17. novembra), pianista Luccesinija (24. novembra), solistov iz Salzburga (8. decembra) virtuo-fov iz Moskve (12. januarja 1987)

ter zaključek violinista Uta Ughija (27. aprila).

Novo vodstvo združenja
pristaniških špediterjev

Združenja špediterjev tržaškega pristanišča (Associazione spedizionieri del Porto di Trieste) je na svoji redni splošni skupščini izvolilo novo vodstvo za naslednje dveletno mandatno obdobje. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Ernesto Marzari, podpredsednika sta Giorgio Valenzin in Roberto Prioglio, člani upravnega sveta pa so: A. Villa, F. Gropaiz, G. Sartor, A. Bissinger, A. Ravalico, A. Duz, D. Dapelo in R. Grillo.

Debatno srečanje
o ženski in delu

Jutri ob 16.30 bo v hotelu Enalc pod Nabrežino debatno srečanje, ki ga na temo o ženskah in delu prirejajo komunistične ženske. Okrogle mize se bodo udeležile: deželna svetovalka Augusta De Piero Barbina, statistična tehničarka Marzia Arzon, sindikalistka Maria Teresa Mecchia in občinska svetovalka Ester Pacor.

Rekordni obisk v Mačkoljah

24. tradicionalni Praznik česenj v Mačkoljah se je letos z nedelje podaljšal še na ponedeljek, dosegel pa je rekordno število obiskovalcev ob žal verjetno tudi rekordno majhnih količinah vabljenih česenj. Spomladanski sneg je cvečnim česnjam pač zagodel, toda v Mačkoljah ni bilo zato nič manj veselo. Kulturni del praznika so izvedli godba na pihala s Proseka-Kontovela, moški pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka ter domača otroški in dekleški zbor Slovenski šopek, medtem ko je za plesno spremljavo skrbel ansambel Pomlad. Po naši fotografiji je soditi, da so najbolj »lačne« vendarle nasitili.

Vesela šagra v Šempolaju

Dokajšnje število obiskovalcev se je udeležilo tridnevnega vaškega praznika, ki je v priredbi domačega kulturnega društva »Vigred« potekal v petek, soboto in nedeljo v Šempolaju. Med zanimivejšimi točkami kulturno-zabavnega programa velja še zlasti omeniti koncert tamburaške skupine kulturnega društva »France Prešeren« iz Boljuna in nastop godcev na frajtonarco: na odru se jih je zbralo kar 16, v glavnem iz naših krajev. Dokajšnje je bilo tudi število udeležencev otroškega ex tempora, ki je bil že v soboto popoldne.

(iv)

Pedagoški delavci v Rižarni

Pedagoški delavci Doma srednjih šol v Ljubljani so si ob obisku Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Trstu ogledali še Rižarno, kjer jim je častnikar Franc Udovič prikazal tragično zgodovino tega kraja.

razne prireditve

KD F. Prešeren - Boljuncem priredi v petek, 30. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu KONCERT VESELIH GODCEV IZ BOLJUNCA IN NASTOP DRAMSKE SKUPINE KD F. PREŠEREN z veseloigro V'ND'RIGLE SO ŠE ZMER'N' PLACI. Tekst in režija Tatjana Turko.

KD Rovte-Kolonkovec vabi na srečanje ALI SPOZNAŠ SVOJE VINO?, ki bo 1. junija, ob 17. uri v društvenih prostorih v Ul. Montesernio 27. Vsi udeleženci bodo dobili tradicionalno značko in kdor spozna svoje vino diplomu. Sledil bo večer ob spremljavi harmonike.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 1. junija, avtobusni izlet na Golico, ko bo hrib poln narciz. Odhod izletnikov bo ob 6.30 uri izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano). Vpisovanje na sedežu ZŠSDI ob uradnih urah.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T.PENKO v Trstu vabi člane in prijatelje na strokovno vodeni izlet skozi Trnovski gozd k Divjemu jezeru, ki bo v nedeljo, 8. junija 1986. Zbirališče ob 8. uri pred sodno palačo v Trstu. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Onemogočena, da bi se udeležila izleta 45-letnikov iz Nabrežine, se zahvaljujem vsem za darovan spomin.

Vanda Pertot

koncerti

Šola Glasbene matice - Trst. Šolsko leto 1986. Zaključna akademija v počastitev E. Ambrozeta in J. Lasič, 29. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi - Trg Panfili KLAVERSKI VEČER: Maja Grgič, Tomaž Fabec, Ivanka Pahor, Tamara Ražem, Marko Ozbič, Aljoša Starc, Claudia Sedmach in Beatrice Zonta. Vstop prost. Vabljeni!

Zaključni nastopi Glasbene matice: jutri, 28. t. m., ob 20.30 na osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku in v petek, 30. t. m., ob 20.30 v dvorani I. Gruđen v Nabrežini.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča zainteresirane, da lahko vložijo prošnje za vključitev v posebni seznam suplentov na skrbništvu. Rok zapade 20. junija. Informacije nudi Sindikat slovenske šole, Ul. F. Filzi 8, I. nadstr., tel. 040/61193 ob sredah in četrtek od 11. do 12. ure ter ob torkih od 16. do 17. ure.

Na skrbništvu in na didaktičnem ravnateljstvu pri Sv. Jakobu so razobesene dokončne lestvice za letna in začasna imenovanja na osnovnih šolah v naslednjih dveh šolskih letih.

Na srednji šoli I. Cankar v Trstu in S. Gregorčič v Dolini je v teku vpisovanje v tečaje za delavce za šolsko leto 1986/87. Vpisovanje se zaključuje 18. julija. Na tečaj se lahko pripiše vsi tisti, ki so dopolnili 16. leto starosti in nimajo še diplome nižje srednje šole in bi to radi dosegli. Vsa podrobna pojasnila so na razpolago v tajništvih omenjenih šol.

GLASBENA
MATICA
TRST

Šola Glasbene matice - Trst
Šolsko leto 1985/86

Zaključne akademije v počastitev prof. E. Ambrozeta in J. Lasič

danes, 27. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trg Panfili

Mladinski pevski zbor Glasbene matice - Trst

Klavir: ALJOŠA STAREC
Dirigent: STOJAN KURET

Vstop prost Vabljeni!

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje s pravljico MALI PRINC jutri, 28. t. m., ob 9.15 pri Domju (osnovna šola) in ob 11. uri v Ricmanjih (osnovna šola).

ROSSETTI-VERDI

V petek ob 20.30 (red A in B) koncert. Dirigent David Shallon, pianist L. de Fusco. Na programu Beethovne, Hindemithove in Respighijeve skladbe. V soboto ob 18. uri ponovitev za red S.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

Danes, 27. t. m.: Proslava ob dnevu mladosti. Organizator - Zveza združenj borcev NOV Ljubljana-Center.

V soboto, 31. t. m., ob 20. uri: Akademski pevski zbor Tone Tomšič ob 40-letnici. Zborovodja Jernej Habjančič.

V ponedeljek, 2. junija, ob 19.30: Baletni triptih. Glasba: R. Wagner in L. v. Beethoven.

Dvorana Slovenske filharmonije

V soboto, 31. t. m., ob 19.30: Slovenski komorni ansambli - Slovenski kvintet trobil, Ljubljana. Anton Grčar in Stanko Arnold - trobenti, Viljem Trampuč - rog, Darko Rošker - tuba, Boris Šinigoj - trombon.

Srednja dvorana

Jutri, 28. t. m., ob 19.30: Kulturna prireditve Zveze afriških študentov v počastitev dneva Organizacije afriške enotnosti. V četrtek, 29. in v petek, 30. t. m., ob 20. uri: Modna revija.

Mala dvorana

Retrospektiva Dereka Jarmana - Do konca maja bo na sporedu predvajanje filmov in predstavitev Jarmana kot likovnega kritika. Sodelovanje s ŠKUC FORUMOM. Simultano prevajanje!

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

V soboto, 31. t. m., ob 20. uri: Ljubomir Simović: Potujoče gledališče Šopalović v režiji V. Möderndorferja. Predstava bo v Solkanu za red S-sobota in izven.

kino

ARISTON - 17.30, 22.15 **Tokio** - ga, dokumentarec, ZDA-DDR 1985, 92', r. Wim Wenders.

EXCELSIOR I - 19.00, 22.15 **La bonne**, er, It. 1986, r. Salvatore Samperi; i. Florence Guerin, Katrine Michelsen.

EXCELSIOR II - 18.00, 22.15 **L'onore dei Prizzi**, dram., ZDA 1985, 130', r. J. Huston; i. Jack Nicholson, Kathleen Turner.

FENICE - 18.00, 22.15 **Doppio taglio**, dram., ZDA 1985, 108', r. Richard Marquand; i. Jeff Bridges, Glenn Close.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Hannah e le sue sorelle**, dram., ZDA 1986, 100', r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Michael Caine.

MIGNON - 17.00, 22.15 **Vendetta dal futuro**, akcij.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **Scuola di geni**, kom., ZDA 1986, 105', r. Martha Coolidge; i. Val Kilmer, Michelle Meyrink.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Diamond Baby**, porn. □□

EDEN - 15.30, 22.00 ... **E di più sempre di più**, porn. □□

CAPITOL - Dvorana rezervirana.

ALCIONE - 16.00, 21.30 **Amadeus**, dram., ZDA 1984, 157', r. Miloš Forman; i. Tom Hulce, F. Murray Abraham.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Nove settimane e 1/2**, er. dram., ZDA 1985, 120', r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

LUMIERE FICE - 18.20, 22.00 **In compagnia dei lupi**, fant., VB 1984, 120', r. Neil Jordan; i. Sarah Paterson.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.15 **Spie come noi**, r. John Landis; i. Chavy Chase, Dan Aykroyd.

RADIO - 15.30, 21.30 **Le confessioni e i desideri di Emanuela**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V občinski galeriji bodo v soboto, 31. t. m., ob 18.30 odprli razstavo slikarja Massima Toccia. Razstava bo odprta do 12. junija po običajnem urniku.

V umetnostni galeriji Rossoni - Korzo Italia 9, razstavlja svoja dela do 31. t. m. tržaški slikar Giacomo Cirami.

Foto Trst 80. V Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 razstavljata svoje črno-bele fotografije Saša Ota in Marina Postogna.

Prispevajte za

»Dijaško matico«

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

CARLO GOLDONI

PRIMORSKE ZDRAHE

Režija: BORIS KOBAL

Predstave na prostem:

danes, 27. t. m., ob 21. uri na dvorišču Prosvetnega doma na OPČINAH

jutri, 28. t. m., ob 21. uri na dvorišču zadruga »Kulturni dom« na PROSEKU

v četrtek, 29. t. m., ob 21. uri v borovem gozdiču v MAČKO-LJAH

v petek, 30. t. m., ob 21. uri na Hribenci v BORŠTU

SLOVENSKI
KLUB
V TRSTU

Ulica
sv. Frančiška 20

vabi danes, 27. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na tokov večer z naslovom

Ameriška levica
po drugi svetovni vojni,
posebej še okoli leta 1968

Predaval bo prof. MALCOLM SYLVERS z univerze v Benetkah.

razna obvestila

CUMT - Univerzitetni glasbeni center vabi na predavanje o izdelovanju starih glasbenih instrumentov, ki bo danes, 27. t. m., ob 20.30 v prostorih studentskega doma (Casa dello studente E/2 - I. nadstr.) v Ul. F. Severo 150. O izdelavi starih godal in njihovi prisotnosti v ikonografiji 16. in 17. stoletja bo govoril Marko Ternovec. Predavanje bo obogateno z diapozitivi.

Slovenski dijaški dom v Trstu sporoča, da bo prijateljsko srečanje bivših gojencev in uslužbenecv v soboto, 7. junija, ob 18. uri.

KUS - Atelier in uprava devinsko-nabrežinske občine prireja razstavo del tečajnikov delavnice Atelier, ki bo v petek, 30. t. m., ob 18.30 v nabrežinski občinski dvorani na nabrežinskem trgu.

mali oglasi

PIPELJEM na dom zemljo in gnoj. Tel. na št. 040/299453.

SE ŽELITE učiti francoščine? Francozinja, diplomirana v Parizu, z izkušnjo večletnega poučevanja jezika v Trstu, nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje, tudi v poletnih mesecih. Tel. na št. 566256.

37-LETNI fant išče gospe/gospodične za iskreno prijateljstvo. Tel. na št. 040/567260 od 10. do 12. ure.

KUPIM ZAZIDLJIVO zemljišče v okolici Trsta. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Zemljišče".

LJUBITELJU živali podarim lepega beglega mucka, starega mesec in pol in že navajenega na čistočo. Tel. na št. 040/212119 - Bensi ob večernih urah.

DOSTOJNA gospa želi spoznati dobrega prijatelja, starega od 50 do 60 let. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Poletje".

STAR KRUH za krmo prodajamo po ugodni ceni. Tel. na št. 040/763812 v jutranjih urah.

V DOLINI št. 360 je odprl osmico Karlo Sancin. Toči belo in črno vino.

PRODAM ascono 1200 v dobrem stanju za 800.000 lir po dogovoru. Tel. na št. 040/227-212 od 14. do 15. ure ter po 20. uri.

15-LETNO dekle išče prvo zaposlitev. Tel. na št. 040/213-182.

V REPNU pri Batkovih št. 32, nasproti Kraške hiše, so odprli osmico. Točijo teran in belo vino.

PRODAM ribiški čoln s prenosljivim motorjem evinrud. Po želji je na razpolago tudi privez v Ribiškem naselju. Ugodna cena. Telefonirati na št. 040/412-233 od 13. do 15. ure.

OSMICO odprl Milič v Zagradu št. 2.

PRODAM gumijasti čoln canguro 400 z vozičkom. Po želji lahko prodam tudi motor mercury 25. Tel. na št. 040/212-942.

PRODAM renault 5, alpine, po zelo ugodni ceni. Tel. na št. 040/212-163.

OSMICO je v Mayhinhah odprl Robert Pipan. Toči belo in črno vino.

PRODAM dva kozliča za zakol. Tel. na št. 040/200-760.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 26. 5. 1986

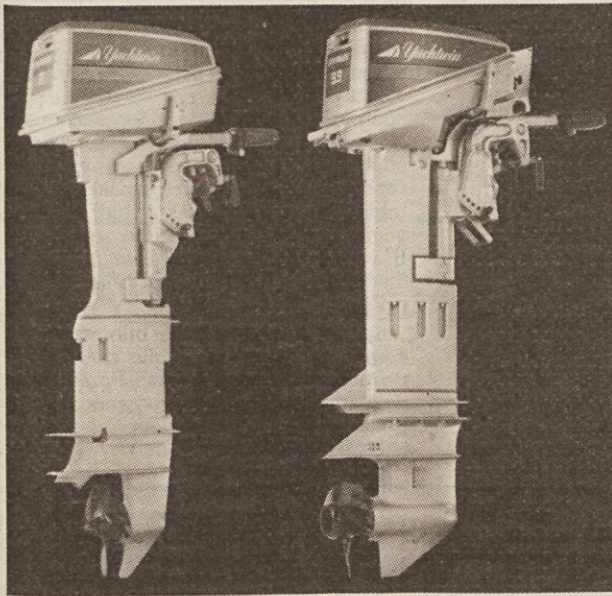
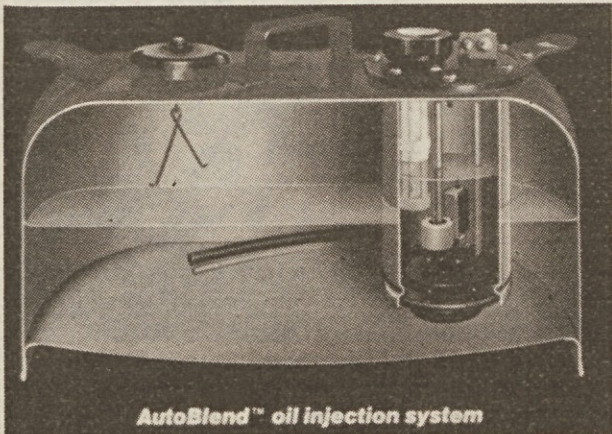
Ameriški dolar	1.548.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	683.—	Švicarski frank	823.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	606.—	Norveška krona	201.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	212.—
Funt šterling	2.300.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski šterling	2.070.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	183.—	Avstralski dolar	1.080.—
Grška dramma	10.—	Debeli dinar	3,60
Kanadski dolar	1.100.—	Drobni dinar	3,60

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

ti in morje

vojko colja

Sodobni pomožni krmni motorji za manjše kajutne jadrnice

Izbira pomožnega motorja za kajutne jadrnice je še vedno prepuščena samovolji ladjedelniških obratov in dezinformaciji dopustniških kapitanov. Že večkrat smo poudarili, da imajo v izrivne čolne vgrajeni motorji preveč konjskih moči ali novejših kilovatov (kW). To seveda velja tudi za jadrnice, kjer sta teža in prostor dragocenejša kot pri motornih čolnih. Ob tem bi morali končno porušiti mit o nenadomestljivosti notranjega dizelskega pomožnega motorja. Nedvomno so taki motorji zanesljivejši od krmnih, življenjska doba je neprimerljivo daljša, poraba in s tem strošek za gorivo pa zanemarljiva. Nedvomno je za vse jadrnice nad 8.50 metra dolžine krmni motor nenadomestljiv, za krajše jadrnice pa nismo tega mnenja. Današnji krmni motorji so dosegli že tako tehnološko popolnost, da ne bodo ob rednem vzdrževanju zatajili. Vzdrževanje krmnega motorja pa je nedvomno enostavnejše od vzdrževanja notranjega motorja. Krmni motor namreč kar snamemo in ga odnesemo v mehanično delavnico. Ta značilnost mu bo tudi podaljšala življenjsko dobo, če bomo ob koncu vsakega križarjenja motor skrbno očistili in ga spravili na suho. Poglavlje zase je seveda poraba. Nafta je nedvomno cenejša od mešanice olja in bencina. Kdor bo plul predvsem s pomočjo pomožnega motorja in mu bodo jadra le v okras, bo moral za gorivo krmnega motorja globoko seči v žep. Kdor pa bo rabil pomožni motor le za manevriranje v pristanišču in v brezvetrju, ne bo večje porabe sploh občutil. Med drugim imajo sodobni motorji le 1—odstotno mešanico, razni proizvajalci pa so poskrbeli tudi za samodejno mešanje olja in bencina, kar še poveča enostavnost in zanesljivost, saj se tako rešimo zamudnega računanja. Bencin kar dolivamo v glavni rezervoar, alarmna naprava pa nas obvesti, kdaj je treba dodati olje v ločeno posodo. Na naši sliki vidimo prerez rezervoarja Johnsonovih krmnih motorjev s tako imenovanim "Auto Blend" sistemom. Druge trdke imajo nekoliko drugačne sisteme, vsi pa težijo k samodejnemu ureditvenju optimalne mešanice, kar prav tako zagotavlja brezhibnost in podaljšuje življenjsko dobo motorja. Povsem razumljivo morajo biti pomožni krmni motorji za izrivne čolne in jadrnice konstrukcijsko in tehnološko drugačno izdelani kot klasični gliserski krmni motorji. Na naši sliki sta dva motorja obrata Johnson. "Nogi" sta izredno dolgi, da vijak ne zajema zraka niti v najslabših vremenskih pogojih. 8—konjski (6 kW) stane 2 milijona lir, 10—konjski (7,4 kW) pa nekaj manj od 3 milijonov lir, sta torej cenejša od notranjih dizelskih motorjev.

Prilpavlja: Iztok Jelačin nedelja ob 11. uri

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Še en majski teden je za nami, naslednjo nedeljo pa bomo spet žrebali in izžrebali nekaj srečnežev tega meseca. Poglejmo stanje na soparni lestvici Vročih 10...

Štev. tednov na lestvici	Lestvica pretekli teden	
4	2	1. David Bowie - Absolute beginners
12	1	2. A-ha - The sun always shines on TV
—	—	3. Mike Oldfield - Pictures in the night
—	—	4. Eurithmics - It's all right
—	—	5. Joe Cocker - You can leave your hat on
—	—	6. A-ha - Train of thought
2	8	7. Whitney Houston - How will I know
5	3	8. Feargal Sharkley - A good heart
13	9	9. RandeZ vous - Debela dekl'ca
—	—	10. Prince and The Revolution - Kiss

Pri vrelišču je spet David Bowie z resnično dobrim komadom Absolute beginners. Mrtvi tek med Bowiem in skupino A-ha se torej nadaljuje, A-ha pa so stopinjo hladnejši ta teden. Od tretjega do šestega mesta imamo same novosti, vse pa smo vam vrteli kot predloge v prejšnjih oddajah. Mike Oldfield je s Slikami v noči tretji, Eurithmics so z Vse je v redu četrti, stari rocker, nezgrešljiv s svojim prahom na glasikah, Joe Cocker, je peti z You can leave your hat on, A-ha še enkrat s Train of thought šesti, Whitney Houston mesto više kot prejšnji teden, Feargal Sharkley in A good heart na osmem, RandeZ vous na devetem, Prince and teh Revolution pa s komadom Kiss, na desetem mestu tega tedna Vrteli smo vam še Alberta Fortisa, Grahama Nasha, skupino Double in SiouXie and teh Banshees. Toliko ta teden, še enkrat pa opozarjam na žrebanje, ki bo v nedeljo in bo srečo prineslo prav...

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

Glasovnica za Vročih 10

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.30 Nadaljevanka: Un'estate un inverno (1. del) 11.30 Nanizanka: Taxi - 804 (2. del) 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Zabavna oddaja: Pronto... chi gioca?, vodi E. Bonaccorti 13.30 Dnevnik 14.00 Zabavna oddaja: Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Sportni dokumentarec: Mundial 15.00 Italijanske kronike 15.30 Informativna oddaja 16.00 Nanizanka: L'amico Gipsy 16.30 Otroška oddaja: Il sabato dello Zecchino 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Otroška oddaja: Il sabato dello Zecchino (2. del) 17.55 Informativna oddaja 18.10 Aktualnosti: Spaziolibero 18.30 Aktualnosti: Italia sera 19.40 Jutrišnji almanah 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Informativna oddaja: Spot 21.50 Dnevnik 22.00 TV film: Voglia di volare (r. P. G. Murgia, i. G. Morandi, L. Celani, C. Jade, J. Dufilho) 23.00 Informativna oddaja 23.30 Dnevnik, Danes v parlamentu 23.45 Sportni dokumentarec: Mundial	RAI 2 11.55 Informativna oddaja: Cordialmente, vodi Enza Sampò 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik. Come noi 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem, vmes elektronska igra Super G in kviz Sigillo rosso 15.30 Šport: 69. Giro d'Italia 16.45 Otroška oddaja: Pane e marmellata, vmes risanka Scooby Doo e i quattro amici più 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Oddaja iz parlamenta 17.40 Informativna oddaja: Oggi e domani, vodi Valerio Riva 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Bronk 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Appuntamento al Plaza (kom., ZDA 1971, r. A. Hill, i. W. Matthau, M. Stapleton, B. Harris) 22.25 Dnevnik 22.35 Dnevnik. Dossier 23.05 Filmske novosti 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.45 Film: Le grandi vacanze (kom., Fr. 1967, r. J. Girault, i. L. De Funès, F. Mayne, M. Kelly)	RAI 3 12.30 Informativna oddaja: Conoscere Alpe Adria 13.00 Koncert Beethovnovih skladb 13.00 Glasbena oddaja: Dadaumpa 14.15 Informativna oddaja: Paesaggio pittorico del 1300 14.40 Glasbena oddaja: L'orecchiocchio 15.10 Informativna oddaja: L'articolo genuino 16.00 Informativna oddaja: Ricerca sul mito 16.10 Variete: Dadaumpa 17.15 Mednarodna kolesarska dirka po Abruciu 17.25 Športna oddaja: Aspettando il Mundial 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 20.05 Informativna oddaja: Pinocchio 20.30 Dokumentarec: Geo 21.20 Dnevnik 21.30 Koncert finalistov na 3. evrovijskem natečaju mladih glasbenikov. V neposrednem prenosu iz Kjbenhavna se bodo predstavili številni glasbeniki iz vse Evrope. Italijo zastopa komaj osemnajstletni pianist Carlo Balzaret, ki bo zaigral Ravelov koncert. 23.30 Dnevnik	RTV Ljubljana 9.00 TV mozaik. Osebna nega, Otroške nalezljive bolezni, Družbena samozasčita 16.35 TV mozaik (ponovitev dopoldanskih oddaj) 17.35 Poročila 17.40 Spored za mlade: Otroška knjiga - Ob 30-letnici zbirke Kondor 17.55 Ex libris M and M 18.50 Risanka 18.55 Propagandna oddaja 19.00 Danes. Severnoprimerorski obzor-nik 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 19.58 Propagandna oddaja 20.05 Drama: Plesna dvorana romanca (W. Trevor) Zgodba se odvija v petdesetih letih v oddaljenih krajih v zahodni Irski. Takrat je na stotine ljudi zapustilo deželo, mnogi za zmeraj. Tisti, ki so ostali, niso imeli nobene zabave, pa so se mladi in stari zbirali v preprostitih plesnih dvoranah, kjer so lahko poklepetali, zaplesali, z malo več sreče, našli celo sorodno dušo. Podobno se dogaja glavnemu junaku Bridieju. 21.00 Integrali 22.15 Dnevnik 22.30 Poročilo s kongresa ZK Srbije	TV Koper 14.15 TV Novice 14.25 Nadaljevanka: Ljubezen in oblast 15.10 Film: L'amour avec des si ... (ponovitev) 16.50 Otroški program, vmes risanka Lamu deklica iz vesolja ter nani-zanki Kamen Marka Pola in Lisica z zlatim uhanom 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo na sporedu naslednji prispevki: LIESA — Zapis o letošnjem Senjamu beneške pesmi TRST — Predstavili knjigo o kraškem marmorju ZAGRAJ — Težave v prometu na mostu čez Sočo TRŽIČ — Prepovedano kopanje v tržiški in štarancanski občini 19.30 TVD Stičiče 19.50 Šport: Rokomet 20.30 Nadaljevanka: Grofica Di Castiglione (3. del) 21.40 TVD Vsedanes 22.00 Športna oddaja: Mundial, vodi Ilario Castagner 23.00 Dokumentarec: Razvoj človeške vrste	
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana 10.15 Nadaljevanka: General Hospital 11.00 Kvizi: Facciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Nanizanki: Alice, 16.45 Hazzard 17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanka: Il mio amico Ricky 18.30 Kviz: C'est la vie, vodi Marco Columbro 19.00 Nanizanka: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag, vodita R. Vianello in S. Mondaini 20.30 Nadaljevanka: Dallas 21.30 Nadaljevanka: Falcon Crest 22.30 Variete: Nonsolomoda 23.30 Sportna oddaja: Golf 0.30 Nanizanka: Sceriffo a New York	10.00 Film: Su un'isola con te (kom., ZDA 1948, r. R. Thorpe, i. E. Williams, R. Montalban) 11.45 Informativna oddaja: Magazine 12.15 Nanizanka: Amanda 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Rascal, Laura, She-ra la principessa del potere 14.15 Nadaljevanki: Marina, 15.00 Agua viva 15.50 Film: Il molto onorevole Mr. Pennypacker (kom., ZDA 1959, i. C. Webb) 17.50 Nanizanka: Lucy Show 18.20 Nadaljevanke: Ai confini della notte, 18.50 I Ryan, 19.30 Febbre d'amore 20.30 Film: Serafino (kom., It. 1968, r. P. Germi, i. A. Celentano, O. Piccolo) 22.20 Nanizanke: I Ropers, 22.50 Mash, 23.20 Arabesque, 0.10 Ironside, 1.00 Mod Squad	11.50 Quincy, 12.40 Agenzia Rockford 13.20 Kviz: Help!, vidojo Fabrizio Carminati in I Gatti di Vicolo Miracoli 14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Flo la piccola Robinson, Mila e Shiro in Chobin 18.00 Nanizanka: Star Trek 19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Risanka: Occhi di gatto 20.30 Dokumentarec: Jonathan dimensione avventura, vmes nanizanka Ai confini della realtà 23.00 Film: Il Grinta (western, ZDA 1969, r. H. Hathaway, i. J. Wayne, K. Darby) 1.20 Nanizanka: Cannon	TELEFRULI 13.00 Nanizanka: La grande barriera 13.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Dokumentarec: Le meraviglie della natura 19.00 Dnevnik 19.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 20.30 Informativna oddaja: Il sindaco e la sua gente 21.45 Nogomet: Brescia - Triestina 22.45 Sportna rubrika 23.40 Dnevnik 0.30 Svetovne vesti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20—8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Nediški zvon (ponov.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30—13.00 Pisani listi: poljudno čtivo, sestanek ob 12.00 glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Cas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas: Mladi mladim; 16.00 Zbornik: Zgodovina je vedno že svoja lastna zgodba (ponov.); 17.10 Mi in glasba: komorni orkerster "Luka Sorkočević" iz Dubrovnika, vodi S. Kuret; 18.00 Izvirna radijska igra: Milojka Žižmond - Nočni gost.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00—12.00 Prirčno vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Sola, otroštvo in vzgoja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30—20.00 Popoldanski spored; 15.45—18.30 Splash; 16.00 Radijski oder; 17.45 Evergreen; 18.32 Slavni solisti.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Strega per amore 9.00 Nadaljevanka: Marina 9.40 Nanizanka: Lucy Show	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford and Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Wonder Woman, 11.00 La donna bionica,	EURV TELEPADOVA 14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 15.30 Andrea Celeste 16.30 Risanke: La gang degli orsi, Peline Story,	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti 22.30 Nedeljska nogometna tekma (ponov.)	RADIO OPČINE 10.00 Jutranja matineja, vodi Majda; 18.00 Oddaja tabornikov; 19.00 Informativna oddaja za italijanske poslušalce; 20.30 Pogovor z odvetnikom, vodi odv. Bogdan Berdon; 21.00 Oddaja za italijanske poslušalce: Ostali Trst (L'altra Trieste), vodi Paolo Parovel; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.	

Na Svetogorski cesti so se srečali številni nekdanji gojenci

Veselo srečanje ob 40-letnici Dijaškega doma

Spet so se srečali stari znanci, nekdanji gojenci Slovenskega dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici, ki jih je življenjska usoda razkropila po vsem svetu. Prišli so od vsepo vsod, da bi obudili spomine na skupaj preživete lepe trenutke. Štiri-deset let delovanja neke naše ustanove je dolga doba. Zaradi tega je bilo tudi razumljivo, da je prišlo veliko ljudi, ki so do kraja napolnili vse prostore v Dijaškem domu, saj ni šlo za eno samo prireditev. Več jih je bilo, te pa so bile v vseh domskih prostorih. Ljudje so prihajali in odhajali, tako da ni moč vedeti koliko jih je bilo, pa čeprav se jih je največ zbralo na večerni prireditvi na dvorišču, kjer se je odvijal kulturni spored.

Prišli so vsi trije župani slovenskih okoliških občin na Goriškem, dobroski Lavrenčič, števerjanski Humar, sovođenski Primožič, pokrajinski in občinski odborniki ter svetovalci, vodilni člani slovenskih zamejskih organizacij. Mnogi med njimi so nekoč bili gojenci v Dijaškem domu. Prišli so bivši vzgojitelji. Prišli so nekdanji gojenci iz raznih krajev novogoriške, ajdovske, tolminske ter idrijske občine, saj so goriški Dijaški dom obiskovali pred raznežitvijo tja do septembra 1947. Videli smo veliko takih, ki so v domu bili gojenci v prvem povojnem obdobju. To je znak, da so takratni gojenci, tisti iz let povojne obnove, ko se na njihovih domovih ni cedilo mleko, ohranili najljepši spomin na mladostna leta preživeta v tem domu. Tudi med pevci prvega zbora, ki je stopil na oder, moškega zbora Jezero iz Doberdoba, je bilo veliko nekdanjih gojencev, in

član zbora Jože Jarc je med napovedovanjem tudi nazorno opisal nekdanje življenje v tem zavodu.

Seveda niso mogli in smeli manjkati šolniki, saj so slovenske šole v Gorici že ves povojni čas tesno povezane s to domsko ustanovo. Videli smo ravnateljico slovenskih osnovnih šol dr. Saksidovo, ravnateljico nižje srednje šole Ivan Trinko dr. Simčič-Lojkovo, podravnateljico klasičnega liceja Primož Trubar dr. Faganelovo, ki je zastopala tudi bolnega ravnatelja Renerja. Ravnateljica učiteljica Simon Gregorčič dr. Sfiligoveja je poslala pozdravno pismo. Veliko je bilo seveda profesorjev tudi iz drugih slovenskih šol ter učiteljev.

Ravnatelj dijaškega doma Edmund Košuta se je v svojem govoru spomnil vsega povojnega obdobja, težav, s katerimi so se srečavali in se srečujejo voditelji doma, ter veselih trenutkov. Govoril je tudi o vlogi Dijaškega doma v naši slovenski zamejski stvarnosti. Povedal je, da se v domu slovenska mladina vzgaja tako, da bo vestno in zavzeto sodelovala v vsem našem zamejskem življenju, da bo v prvih vrstah tistih, ki se bore za dosego naših pravic. V imenu še aktivnih vzgojiteljev doma je govorila učiteljica Emanuela Leban. Po zdrave so prinesli tudi predsednik TO SKGZ dr. Mirko Primožič, predsednik Dijaške matice Dušan Križman, zastopnica odbora za doraščajočo mladino pri SKGZ Nerina Švab, ravnatelj Dijaškega doma v Novi Gorici Vlado Krpan, ki je goriškemu domu podaril umetniško sliko, ter ravnatelj tržaškega dijaškega doma Edvin Švab.

V kulturnem programu so sodelovali moški zbor Jezero iz Doberdoba pod vodstvom Ivana Klanjščka, mladinski zbor Oton Županc iz Štandreža pod vodstvom Sare Hoban ter

oktet Simon Gregorčič iz Kobarida. Nastopili so seveda današnji gojenci dijaškega doma v zabavnem recitalu, potem pa še mladi folkloristi in raziskovalci osnovne šole iz Preske na Gorenjskem, kitarista iz Nove Gorice ter plesna skupina Mladinskega doma iz Celovca.

Za to priložnost je izšla tudi spominska brošura, ki je s svojimi skoro sto stranmi že zbornik. Uredil jo je novinar Marko Marinčič, ki je tudi povedal, kako so si zamislili to publikacijo. V njej je veliko prispevkov zamejskih zastopnikov, pa seveda precej prispevkov sedanjih in nekdanjih gojencev doma. Zbornik, ki je opremljen s številnimi slikami, bo dragocen dokument delovanja te naše ustanove.

V raznih prostorih doma so bile prirejene razstave. Tista likovnih umetnikov Oskarja Beccie, Andreja

Saksida, Silvana Bevcarja, Bogdana Butkoviča, Hijacinta Jusse in Vladimira Klanjščka. Razstava razglednic o Simonu Gregorčiču. Razstava publikacij s pesmimi Simona Gregorčiča. Razstava časopisov, s katerimi razpolaga Dijaški dom. Najbolj je seveda zanimala nekdanje gojence razstava fotografij, saj so se na njih spoznali, ko so bili še zelo, zelo mladi. Vsemu temu pa je treba dodati še bogato razstavo spisov in risb učencev kar 25 šol iz goriškega ter tržaškega zamejstva kot tudi iz novogoriškega območja, ki so se odzvali vabilu goriškega Dijaškega doma, da pošljejo njihove prispevke za to priložnost.

Skratka, v nedeljo je bilo v goriškem Dijaškem domu obilo zabave in prireditev za vsak okus. Po kulturnem nastopu pa se je praznik nadaljeval s pogovori, petjem in prosto zabavo, pozno v noč.

Občni zbor Konzorcija za zaščito briških vin

Afera z metanolom ni prizadela triškega vinorodnega okoliša zaradi vestnosti in poštenosti tukajšnjih vinogradnikov, pa tudi zaradi stalne informativne, promocijske in nadzorne dejavnosti konzorcija za zaščito briških vin. To je osnovna ugotovitev na nedeljskem rednem letnem občnem zboru Konzorcija za zaščito briških vin (DOC), ustanove, ki danes združuje 250 vinogradnikov, oziroma kar tri četrtine vseh vinogradnikov v Brdih.

Uvodno poročilo na zborovanju je imel predsednik ustanove, Douglas Attems, ki je podal tudi oceno lanske vinske letine. Količinsko je bila nekoliko nižja, zaradi vremenskih nepravil, kakovostno pa na višku. Predsednik konzorcija je v uvodnem poročilu navedel tudi vrsto različnih pobud, poleg stalne dejavnosti v korist članov, ki jih je ta ustanova izvedla v lanskem letu, oziroma, ki jih načrtuje v tej, novi sezoni. V ta okvir sodi posebna tehnična informacijska služba za člane konzorcija, ki že deluje, čeprav ne s polnim delovnim časom. Osnovni namen je nuditi članom, kakor je bilo slišati na nedeljskem občnem zboru, strokovne nasvete in navodila glede škropljenja in drugih opravil v vinogradih. Prav temu področju bo tre-

ba v bodoče posvetiti nekoliko več pozornosti.

V razpravi o poročilu so se oglašili številni vinogradniki in opozorili na vrsto različnih vprašanj. Predvsem je bila poudarjena specifičnost vinogradništva na gričevnatih območjih in potreba, da za ta predel ostanejo v veljavi posebna določila.

Nocoj na odru Kulturnega doma

Med nami Komedijska iz Zagreba

Priljubljena gledališka in glasbena skupina Komedijska iz Zagreba bo nocoj prvič gostovala na odru Kulturnega doma v Gorici. Naše občinstvo sicer dobro pozna zagrebške umetnike, ki so v prejšnjih letih že večkrat želi pri nas prodoren uspeh s svojimi gledališkimi musicali in razigranimi, toda zaradi tega nič manj umetniško dovršenimi predstavami. Spominimo na komedijo Jalta, Jalta... ki je marsikomu ostala vtisnjena v spominu kot nepozaben umetniški dogodek in na rock-opero Gubec beg, ki pa smo jo lahko gledali samo v Trstu.

Tokrat bodo torej zagrebški umetniki nastopili v našem goriškem Kulturnem domu. Uprizorili bodo komedijo Ephraima Kishona Vjenčani list (Poročni list). Za prevod in adaptacijo je poskrbel Ivan Kušan, avtor glasbe pa je isti kot pri Jalti, Jalti... Alfi Kabiyo.

Za res izjemni gledališki dogodek, ki ga SSG ponuja izven abonmaja, bodo vstopnice v predprodaji pri blagajni Kulturnega doma od 19.30 dalje. Začetek predstave je napovedan za 20.30.

Posvet za profesorje na tečajih za izobraževanje odraslih občanov

Na pobudo goriške pokrajinske uprave ter v sodelovanju z deželno zavodom IRRSAE je bil včeraj v Gorici celodnevni strokovni posvet o tečajih 150 ur, oziroma o dopolnilnem izobraževanju odraslih. Posvet je bil deželne značaja, namenjen pa predvsem profesorjem in organizatorjem dopolnilnega izobraževanja, oziroma iskanju

novih prijemov in novih usmeritev v tej dejavnosti. Poleg profesorjev in ravnateljev iz goriške pokrajine, so se posveta udeležili tudi pedagoški delavci iz videmske in pordenonske pokrajine, medtem ko so bili Tržačani odsotni.

Udeležence celodnevnega posveta je najprej pozdravil goriški pokrajinski odbornik Mirko Špacapan, ki je posebej naglasil, kako si pokrajinska uprava stalno prizadeva izboljšati (in prilagoditi) različne oblike izobraževanja odraslih občanov. Tako je že leta 1984 organizirala javni posvet na podobno tematiko. Špacapan je tudi poudaril, da so potrebe in želje po dopolnilnem in stalnem izobraževanju danes različne in da je treba zato iskati drugačne vsebine in oblike glede izobraževanja odraslih. »V bistvu se ne moremo zadovoljiti s tem, da so tečaji 150 ur samo način, kako hitro (v obdobju enega šolskega leta) priti do diplome nižje srednje šole«. V bistvu, težiti je treba k višjim oblikam izobraževanja odraslih.

V uvodnem delu posveta je imel krajše poročilo tudi goriški šolski skrbnik dr. Sante Leotta, zatem pa so udeleženci prisluhnili različnim izkušnjam koordinatorev in videmskih in pordenonskih pokrajini ter razpravljali o načrtu glede prilagoditve tečajev 150 ur, ki so ga izdelali na tržaški srednji šoli »Giacche«.

pisma uredništvu

Stališče Zelenih

V zvezi s prijavo občinskega svetovalca Fiorellija smo od Zelenih liste prejeli v objavo:

»Iz časopisov smo izvedeli za prijavo našega občinskega svetovalca Renata Fiorellija zaradi nasilja nad javnim funkcionarjem. Soglašamo v oceni, da je verzija, ki jo je goriška Kvestura dala tisku, lažna, ker menimo, da je specifični poklicni poseg Fiorellija, v izvajanju svojih nalog v prvi pomoči, v pristojnosti zdravnikov in bolničarjev, ne pa agentov javne varnosti.«

Zeleni poudarjajo tudi strogo nenasilno politično angažiranost Fiorellija, ki je dozorela — pravijo — v več kot dvajsetletnem delovanju v zvezi oporčnikov, radikalni stranki, nenasilnem in ekološkem gibanju. V izjavi je še rečeno, da bo Fiorelli nadaljeval svoje delo v občinskem svetu (seja je bila prav sinoči) ob polni podpori Zelenih liste.

● V trčenju na križišču med Ul. Leoni in Diacono se je včeraj zjutraj ob 8. uri ponesrečil 46-letni delavec Aligi Simsic iz Slovenca. Z rešilcem bolnišnice so ga prepeljali v oddelk za prvo pomoč, kjer so mu ugotovili večkratni zlom piščali na levi nogi. Zdravil se bo 60 dni.

včeraj-danes

iz goriškega matičnega urada

V tednu med 18. in 24. majem 1986 so v goriški občini zabeležili naslednje gibanje prebivalstva:

RODILI SO SE: Daniele Bizaj, Elena Battistutta, Sara Tarlao, Marlen Scarpin, Lisa Pupi, Claudio Randi, Manuel Goljevscek, Marianna Monello, Matteo Mortoluz, Paolo Cabas.

UMRLI SO: 71-letni upokojenec Aldo Pigo, 66-letni odvetnik Luigi Luzatto Guerrini, 95-letna gospodinja Antonija Vižintin vd. Vižintin, 66-letna upokojenka Marija Poberaj vd. Fajt, 75-letna upokojenka Benedetta Riosa vd. Sarani, 80-letna gospodinja Bernarda Batagelj vd. Marega, 64-letni upokojenec Carlo Gregorich, 81-letni upokojenec Arturo Vodice, 42-letna gospodinja Mariagrazia De Pizzol, 88-letna gospodinja Lucia Treffer vd. Macale, 83-letna gospodinja Fernanda Bartoli, 77-letna upokojenka Angela Sturnich por. Gon, 95-letna upokojenka Luigia Pasiani, 65-letni upokojenec Edvard Figelj.

POROČILI SO SE: železničar Giancarlo Zago in uradnica Claudia Corso, obrtnik Gilbert Tronkar in gospodinja Graziella Zorzon.

OKLIC: trgovec Maurizio Nibrant in uradnica Manuela Cernic, policist Alvio Massari in uradnica Rosanna Tommasi.

v Kulturnem domu v Gorici
Gostovanje Komedije iz Zagreba
E. Kishon - I. Kušan - A. Kabiljo

POROČNI LIST

danes, 27. maja 1986, ob 20.30

kino

Gorica

VERDI Zaprtro
CORSO 18.00—22.00 »La Veneziana«.
Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 »Telefono rosso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Una calda donna e la bestia«.
COMUNALE 20.30 Koncert: Tamas Varsary.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Vohun iz Bondove ulice«.

DESKLE 19.30 »Rambo I.«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavassani, Korzo Italia 10, telefon 845-76.

Uradno so ga odprli v soboto

V Novi Gorici mednarodni center za izobraževanje v računalništvu

Največja jugoslovanska organizacija za proizvodnjo računalniških in informacijskih sistemov »Iskra - Delta«, je v soboto v Novi Gorici tudi uradno odprla svoj veliki in najmodernejši opremljeni center za izobraževanje. Ob tem dogodku, ki je pomemben za vso Jugoslavijo in zlasti za njeno gospodarstvo, je bila v Novi Gorici slavna seja delavskega sveta »Iskre - Delte«, pa tudi tradicionalno srečanje njenih delavcev in strokovnjakov. Med govorniki na slovesnosti je bil tudi novogoriški župan Danilo Bašin.

Izobraževanje za delavce v računalništvu izvajajo v prenovljenih in povečanih prostorih nekdanjega hotelskega in rekreacijskega središča »Argonavti«, ki je šlo v stečaj. Usposabljanje se je sicer začelo že 15. oktobra lani in do slej je v Novi Gorici »Iskra - Delta« izvedla okoli 190 raznih strokovnih in drugih seminarjev, ki jih je obiskovalo nad 3 tisoč strokovnjakov iz Jugoslavije in iz Kitajske. Opravili pa so tudi razne predstavitve »Iskrinih« računalniških sistemov oziroma progra-

mov za jugoslovanske in tuje strokovnjake.

»Iskra - Delta« je za preureditev in usposobitev nekdanjih »Argonavtov« za novo vlogo vložila okoli 100 milijard starih dinarjev, nadaljnjih 100 milijard pa v nabavo opreme. Slednjo tvorijo štirje računalniški sistemi, 108 terminalov, 20 mikroračunalnikov, 28 monitorjev in mnogo ostale opreme za sodobno posredovanje znanja in informacijskih tehnologij. Poleg lastnega hotela za slušatelje imajo 20 učilnic za 400 slušateljev in najrazličnejše druge prostore. V objektih je 11 tisoč kvadratnih metrov že urejenih prostorov, na nadaljnjih 2 tisoč kvadratnih metrih notranjih površin pa urejajo laboratorije za računalništvo. Površin na prostem je okoli 20 tisoč kvadratnih metrov. Ob novem centru so na primer uredili tudi dve teniški igrišči, zgradili pa bodo še en hotel za slušatelje z nad 200 ležišči.

Ko so v petek in soboto s strokovnjaki predstavljali značilnosti in usmeritve izobraževalnega središča, so de-

jali, da bo v Novi Gorici potekalo usposabljanje vrhunskih strokovnjakov »Iskre - Delte«, druge oblike izobraževanja pa bodo še naprej razvijali v Ljubljani, Novem Sadu, Skopju in v Beogradu. Zaradi bližine meje z Italijo bo dan velik poudarek mednarodni funkciji centra. Potekajo že konkretni pogovori o tem, da bi v Novi Gorici v sklopu »Iskre - Delte« ustanovili tudi mednarodno fakulteto za informatiko. Vsi ti napori in usmeritve so sad spoznanja, da informatika zelo hitro napreduje na vsa družbena in gospodarska področja. Zaradi tega »Iskra - Delta« svoje znanje in tehnologije razširja tudi v tujino. Nedavno je večjo količino računalnikov prodala na Kitajsko, uspeva pa tudi na tržiščih zahodno in vzhodnoevropskih držav. V ZDA ima ljubljanska industrija »Iskra - Delta« svoje podjetje. Naj omenimo, da je novo izobraževalno središče za računalništvo v Novi Gorici začelo sodelovati tudi z Univerzo v Vidnu.

MARJAN DROBEŽ

Pri ZTT Predanovo Branje po naročilu

Vsestransko zanimiva bralna avantura

Založništvo tržaškega tiska je izdalo knjigo priznanega gledališkega in literarnega kritika, Vasje Predana, očitno z namenom nadaljevati z informacijo o tako imenovani esejistični ustvarjalnosti, ki zajema znotraj založniškega programa obširno in tudi zelo odzivno mesto.

Esejistika postaja na ta način vse prisotnejša literarna pa tudi miselna kategorija, ki je prav gotovo pomembna za vzpostavlanje tiste klime, tistega kulturnega humusa, s pomočjo katerega lahko bistveno napreduje bodisi v miselni bodisi v oblikovni dimenziji tudi neposredna umetniška ustvarjalnost. Vztrajanje na programski politiki esejističnega preza je zategadelj iz več razlogov hvalevredno, posebno še ker so matične založniške hiše marsikdaj prisiljene ubirati preprostejša pota knjigotržne odzivnosti in porabnosti.

»Branje po naročilu« je večstransko zanimiva knjiga, nemara v prvi vrsti zaradi dejstva, da gre — razen dveh izjem — za interne knjižne recenzije, ki služijo posameznim založbam za dokončno odločitev o izdaji ali neizdaji predlaganih novih knjižnih del. V tem smislu dva recenzenta opravita pravzaprav isti posel, seveda s svojega zornega kota in s specifičnim prepričanjem. Vasja Predan je sam opremil knjigo z obširnim uvodom, v katerem z rahlo skepto pojasnjuje izid tovrstne zbirke zapisov, vendar lahko mirno rečemo, da je bila skepsa docela odveč. Gre namreč kar za 92 (!) prikazov sodobnih slovenskih knjig, ki so medtem že v večini primerov tudi izšle, zajemajoč poezijo, prozo, drame ter eseje in kritike. Na ta način lahko prebiramo in preletavamo knjigo vsaj na dva načina: v kolikor vsaj okvirno poznamo obravnavana dela in njihove

avtorje, utegnemo s stopnjevanim zanimanjem slediti avtorjevim osvetlitvam, v kolikor pa je naša pozornost usmerjena drugam, potem je to gotovo področje avtorjeve, se pravi Predanove kritiške delavnice, njenih postopkov in zakonitosti ter ne nazadnje kriterijev, ki oceno dane literarne produkcije sploh omogočajo.

Knjiga je nedvomno zanimiva zaradi izrazitega vzpostavljanja drugega kriterija: prisostvujemo namreč srečanju med danimi predlogami in bralcem posebne vrste, ki je v tem primeru Vasja Predan. Odkrivamo lahko nenavaden čar in slast branja, dogodek prve vrste, izrazito duhovno opravilo, ki postaja smiselno že samo po sebi. Branje kot — to so Predanove besede — razkrivanje dveh svetov, sveta avtorja zajetega v tako ali drugače zasnova obliko in vsebino, ter sveta bralca, ki razkriva istočasno avtorja in njegovo izkušnjo ter seveda sebe kot stalno prenavljajoči subjekt; tega vsako branje ponovno sproži v novo avanturo, v novo presnavljanje in dopolnjevanje. Bralec Predanovih lapidarnih esejev bo resnično dobil občutek neprekinjenega duhovnega procesa, ki je vedno na novo zanimiv, nikoli dolgočasen in suhoparen, pa četudi kdaj pa kdaj recenzent naleti na nevzdržno delo, ki le stežka vzpostavlja čar in slast »razkrivanja svetov«, narobe, ki omenjeno slast in čar celo tragično ukinja in v celoti razveljavlja.

Na drugi strani — ko gre torej za posebno, kontinuirano kreacijo literarnega kritika — lahko seveda, na vzporednem nivoju, opazujemo značilnosti in lastnosti avtorja, ki so sicer znane tudi iz njegovega gledališkega področja. Ni se namreč mogoče ubra-

niti vtisu, ki je zelo šarmanten in prijeten, da uspe Predanu tako rekoč vedno sprožiti v srečanjih z literarnimi deli tisto posebno radovednost, napeto in svetlo pričakovanje, ki na koncu razžari tudi njegove zapise o vsem tistem, kar »je v srečanju videl in zaznal«. S tem v zvezi je prav gotovo mogoče govoriti o značajskem odnosu do sveta, ki se posledično spreminja v metodo pisanja in zapisa.

Omenjena radovednost in vnaprejšnje veselje ob branju ali vsakršnem srečanju s poljubnimi umetniškimi izdelki pa ima za posledico še eno značilnost, ki odseva tudi iz pričujočega »branja po naročilu«. Vasja Predan namreč ni kritik apriorističnega tipa — kar je bilo, namreč citirana lastnost, usodno za marsikatero ime — torej načina, ki sodbo o danem delu preprosto razširi tudi na prikaz, zaris dane stvaritve. Ravno narobe: odprt pristop mu omogoča absolutno živetje v stvaritev, v katero se potopi in potaplja, jo v nekem smislu integralno reproducira in jo šele nato, v kolikor ni razvidno iz »poročila«, dodatno opredeli, »obsodi« ali »nagradi«. Tovrstni dvodelni spoj je po eni strani pravičnejši od apriorističnega postopka, ki je sam po sebi nagnjen v preostre in kaj hitro zmotne sodbe, po drugi strani pa omogoča kritiku širšo ekzistenco, da ne rečemo objektivnejše področje zapisa in njegovega internega postopka.

In prav zaradi tega dejstva se Predanovi zapisi, opremljeni z nenavadno skrbnim in ustvarjalnim jezikom, berejo zanimivo tudi v primeru, če ne poznamo predloge, ki jo kritik obravnava. To pa je rezultat, ki nagrajuje pričujočo knjigo kakor tudi bralca, ki se bo želel z njo zbrano srečati.

JANEZ POVŠE

Pasolini preživel dobro leto v Idriji

Pier Paolo Pasolini, znameniti italijanski filmski režiser, pesnik in pisatelj, je kot otrok prebil leto in še malo več v Idriji. Rodil se je v Bologni leta 1922, umrl pa je, kot znano, na tragičen in ne povsem pojasnjen način blizu Rima leta 1975. Pokopan je v furlanski Casarsi, od koder je bila njegova mati in kjer je preživel mladostna leta. Družina se je pogosto selila, ker je bil oče častnik kraljeve vojske. Slednji je bil, tedaj že stotnik, leta 1930 prestavljen v Idrijo, kjer je v desetletju pred vojno mrgolelo vojaščine. Prav tedaj so pod Kobalovimi planinami začeli zidati velike vojašnice v več nadstropjih; zgradili so jih v dveh, treh letih in kmalu napolnili s četami regimenta, ki naj bi junaško branil »presvetle meje« kraljevine.

Mladi Pier Paolo je leta 1930 nekoliko zamudil začetek pouka v Idriji. Šele 4. oktobra, namesto 16. septembra, so ga vpisali v 4.a deški razred idrijske šole v mogočnem šolskem poslopju, ki so ga bili sezidali na stroške rudnika v letu Cankarjevega rojstva, 1876. Razredni učitelj je bil fašistično zelo zagreti Covatta. V številnem razredu z 42 učenci so bili samo dva ali trije Italijani. Vsi drugi so bili Slovenci, domači idrijski »pubi«, večinoma sinovi rudarjev, ki so seveda v odmorih govorili slovensko, čeprav so šolska vodstva morala izrecno skrbeti za to, da se učenci ne bodo pogovarjali »in dialetto«, kar je v narodnostno meš

anih ali pa italijanskih mestih prizadevalo tudi Furlane, Tržačane in Goričane, ki so govorili »par furlan« ali pa v »dialetto veneto«. A če je bilo govoriti furlansko ali »veneto« v šoli neprimerno, je bila slovenščina (idrijska ali kakršna koli) že skoraj govorica državne izdaje. Bistrim idrijskim pobom je učitelj Covatta dajal ponavadi precej slabe rede.

Resnici na ljubo — učenci se niso prav nič trudili, saj je bilo sovraštvo do italijanske šole pravzaprav naravni odziv razžaljenega narodnega ponosa. Pasolini pa je bil priden učenec in je imel najboljše ocene v vsem razredu, čeprav je bil najmlajši. Kar čudno se

zdi, da je bil z dobrimi osmimi leti že v četrtem razredu, drugi so bili stari devet ali deset let, saj so bili letniki 1921 in 1920. Kot se ga še rahlo spominjajo nekateri sošolci, je bil Pier Paolo prikupen in miren fantič, plavil las, lepega vedenja. Morda zato, ker je bil sin oficirja in po rodu Italijan, je največkrat dobil nalogo, da mora zapisovati na tablo imena tistih, ki so se pregrešili nad edino zveličavnim jezikom — italijanščino. Tega mu ni najbrž nihče posebno zameril, saj Pasolini tudi ni bil nič kriv. Vsi njegovi sošolci Furlani iz poznejših let, so ga imeli zelo radi. Z njimi je govoril furlansko in tudi kot literat je uporabljal furlanščino v nekaterih delih, zlasti v poeziji. V Idriji je prebil šolsko leto 1930/31; to je bil čas po bazoviškem procesu, čas, ko je bil Ciril Kosmač odšel »za soncem« čez mejo v Jugoslavijo. Kljub vsemu je bila Idrija edino mesto v Julijski krajini, kjer se je ob napisih Qui si parla soltanto italiano! slišalo največ slovenščine tudi na cesti in v trgovini. Bila je namreč največje čisto slovensko mesto v Italiji.

Leta 1931 so Pasolinija redno vpisali v naslednji, peti razred, vendar se je kmalu z družino preselil v Sacile, v Furlanijo in sploh ni bil ocenjen. V Idriji je družina stanovala v občinski stavbi, v novejšem krilu, ki ima vhod iz današnje Studentovske ulice.

TOMAŽ PAVŠIČ

Ljubljanske razstave

Društvo slovenskih likovnih umetnikov prireja vsako leto vrsto razstav, ki privabijo številne obiskovalce. Tako bodo tudi danes v Ljubljani odprli razstavo skulptur in risb akademskega kiparja Zmaga Posege.

O knjigi Piera Agostinija »Adige - La convivenza rinviata«

Kam bo peljal narodnostni spopad na Južnem Tirolskem?

Gornje Poadižje, kot mu pravijo Italijani, ali Južna Tirolska, kot imenuje svojo domovino nemško govoreče prebivalstvo, ima v okviru italijanske republike svojstven položaj. In ne samo zaradi tega, ker se tu soočata dve narodnostni skupnosti ali ker je Bocen skupaj s Trentom edina italijanska avtonomna pokrajina. Južna Tirolska je, točneje naj bi bila, s svojo avtonomijo in s »paketom«, ki štiti nemško manjšino, predvsem svojstven laboratorij, vzor urejanja odnosov med manjšino in večino. Kljub temu pa je Južna Tirolska zaenkrat ostala le prizorišče nasprotij in spopadov, kjer občasno spet pokajo bombe, medtem ko še zdaleč ni, niti v začetku, tisti laboratorij kulturnega sočutja in sodelovanja, laboratorij strpnosti in sožitja, za katerega so bile s »paketom« postavljene pravne osnove. Kateri so vzroki tega protislovja? Zakaj je sožitje tako težavno? Čemu spopadi, čemu spet pogovar terorizma?

Na ta vprašanja odgovarja novinar Piero Agostini v svoji knjigi Alto Adige—La convivenza rinviata. Agostini, ki živi in dela v Bocnu kot novinar RAI, je vprašanju odnosov med narodnostnima skupnostima na Južnem Tirolskem posvetil veliko člankov in oddaj, zmaga MSI v Bocnu ob lanskih upravnih volitvah pa ga je spodbudila h kompleksnejši analizi. Kot sam pravi v predgovoru, je cilj knjige raz-

členiti vzroke, dogodke, napake stanja na Južnem Tirolskem, ki ni — kot mnogi mislijo — stalna anomalija nekega naključno ponorelega sistema, pač pa nekaj veliko bolj kompleksnega, ki bi v bodoče lahko postal laboratorij strpnosti, meja, ki združuje in bogati vse skupnosti, ki ob njej živijo. Premostiti pa je treba sedanje stanje, v katerem je bilo preveč »konvencionalnih resnic« proglašenih za absolutne resnice, ki so nepropustne za normalno dialektiko in za dobro voljo (če seveda obstaja) predstavnikov obeh narodnosti.

Agostini začenja svojo analizo stanja na Južnem Tirolskem z lanskim vročim poletjem, ko je MSI dosegla nepričakovan uspeh na volitvah za bocensko občino. Ta izid je presenetil vso Italijo, najbrž pa tudi same misovske veljake, ki se tolikšnega števila glasov niso nadejali in so se svojega uspeha, po prvih urah evforije, celo zbali. Zakaj je do tega prišlo? Najbrž gre za reakcijo, pravi Agostini, italijanskega prebivalstva na formalistično in omejujoče tolmačenje avtonomije, na težnjo po ostrem ločevanju obeh narodnosti. Najbolj presenetljivo pa je bilo dejstvo, da se ob volilnih izidih ni globlje zamislila SVP, ki od uvedbe posebne avtonomije upravlja bocensko pokrajino in ki je presenetljive volilne rezultate tolmačila le kot

»italijanske marnje«, ob katerih se ni vredno zamisliti.

Od lanskega junija Agostini popelje bralca postopno nazaj v času do manifestacij štütnov, do razprave in pogajanj za paket, do obdobja terorizma, vse do časov po prvi svetovni vojni, do nastajanja fašizma, do dogovora med Hitlerjem in Mussolinijem o izseljevanju nemško govorečega prebivalstva, ki naj bi dobilo novo domovino nekeje v Reichu, Južna Tirolska pa naj bi postala povsem italijanska. Obdobje fašizma je še zaostriło že itak težavne odnose med italijansko in nemško govorečim prebivalstvom, dolilo je strupa in olja na ogenj narodnostne mrznje. Globoko zakoreninjene predsodke je težko odpraviti in preseči, še zlasti ob dokaj togem in restriktivnem tolmačenju novih instrumentov avtonomije.

Vendar, ugotavlja Agostini, v povojnem času je prišlo do nekaterih pozitivnih premikov, zgodilo se je ne-

kaj važnega. Nemško govoreče prebivalstvo ni sprejelo tistih spodbud k upor, ki so prihajale iz njegove sredine in iz nemškega miljeja, ter je ubralo pot pogajanja in iskanja dogovorjenih rešitev, pa čeravno ta odločitev ni bila neboleča. Država pa je postopno presegla pojem centralizma, sprejela je koncept avtonomije in torej različnosti. Za nadaljnji korak naprej, za preseganje sedanjega kriznega stanja, so potrebne nove vizije in novi načrti, ob tem pa je treba spodbujati in razvijati tudi tiste majhne vsakodnevne stike, ki se normalno pletejo v vsaki družbi in ki so doslej omogočili premostitev še globljih kriz in razhajanj.

Alto Adige—La convivenza rinviata je nedvomno važen prispevek k razumevanju kompleksne stvarnosti kot je južnotirolska, čeravno je mogoče včasih zaznati, da je avtor pripadnik italijanske narodnosti in torej gleda na

dogajanje z zornega kota večine, čeravno se zelo trudi, da bi se otreseel pogojevanj in predsodkov, ki iz tega izvirajo. To jasno izhaja iz duha, ki preveva celotno delo in ki je strnjeno v Tothovo vizijo meje, »s katere ni bilo videti ne volkov ne medvedov, s katere je bilo videti le zatone nad svetom.« Agostini se zavzema zato, da bi Južna Tirolska postala privilegiran grič, s katerega bi lahko gledali sončne vzhode in zatone, kjer bi lahko dojel kulturne, gospodarske, družbene in človeške utripe svetov, ki jih meja ločuje. Zavzema se zato, da bi lahko globlje dojemali smisel dnevov, ki niso nikoli povsem enaki, da bi dojemali ogenj idealnih teženj in uživali ob medsebojnem spoznavanju in strpnosti. V tem smislu pa njegovo delo presega južnotirolsko situacijo in dobiva splošnejši pomen.

VOJMR TAVČAR

LINEA

Dočakajmo sezono, ki prihaja, z veseljem in prvovrstnimi oblačili trgovine LINEA. Z njimi boste elegantni ob vsaki priložnosti. Z oblačili LINEA vedno v korak z modo. LINEA — TRST — Ul. Carducci 4

KOLESARSTVO: dirka po Italiji PEDERSENU 15. ETAPA

ERBA (COMO) — Potem ko je na nedeljski etapi slavil zmago Irec Martin Early pred Italijanom Giulianijem in Špancec Munozom, je včeraj 15. etapo ponovno osvojil »tujec«. Na vrsti je bil Norvežan Erik Pedersen, ki je 5 km pred ciljem pustil za sabo soubežnike Bombinija, Zadroblilka in Rocheja ter sam, dvignjenih rok, privozil na cilj v Erbo.

Giuseppe Saronni, ki je sicer izgubil nekaj sekund v nedeljski etapi glede na svoja velika tekmeča Visentini in Lemonda, je brez težav ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

Danes naj bi čakala kolesarje (in predvsem vodilnega Saronni) dokaj naporna etapa, Erba-Foppolo (143 km), Poleg zahtevnega vzpona na San Marcu (1985 m) in tudi cilj bo na višini 1625 m. Visentini in Lemond, pa tudi nekateri drugi so najavili napad na Saronni. Upati je, da se bo Giro le razživel.

VRSTNI RED 15. ETAPE (Sauze D'Oulx - Erba, 260 km): 1. Pedersen

(Nor.) 7.15'12" (poprečna hitrost 35,845 km na uro); 2. Roche (Ir.) po 5"; 3. Bombini (It.) po 18"; 4. Zadroblilek (Av.) i.č.; 5. Pagnin (It.) po 30".

SKUPNA LESTVICA: Saronni (It.) 72.42'48"; 2. Visentini (It.) po 1'10"; 3. Baronchelli (It.) po 1'51"; 4. Moser (It.) po 2'50"; 5. Lemond (ZDA) po 3'31"; 6. Wilson (Avstral.) po 3'35"; 7. Da Silva (Port.) po 4'09"; 8. Corti (It.) po 4'18"; 9. Vandi (It.) po 5'37"; 10. Giupponi (It.) po 5'41".

SKOK V VIŠINO Kostantinova izenačila svetovni rekord

SOFIJA — Bolgarka Stefka Kostadinova je z znanko 2,07 m izenačila svetovni rekord v skoku v višino, ki pripada njeni rojakinji Ljudmili Andonovi, ki pa je bila lani zaradi dopinga diskvalificirana.

NOGOMET: v finalu deželne pokala Kriški Vesni ni uspelo

Vesna — Visinale 2:4 (0:2)
STRELCA za Vesno: v 51. min. Bruno, v 65. min. Pichierrri.

VESNA: Negrini, N. Sedmak (od 30. min. S. Sedmak), Pisani, Verbich, Penco, Pipan, Bruno, Jerman, Potasso (od 80. min. R. Candotti), F. Candotti, Pichierrri.

Vesna je položila orožje prav v zadnji bitki proti Visinaleju (Pordecone), vendar moramo takoj povedati, da jo je nepopravljivo oškodoval sodnik s svojim očitno pristranskim sojenjem, s katerim je med igralci vzbudil veliko napetost.

Tekma je predvsem v prvem polčasu sicer potekala regularno. Omenili bi samo nekoliko preveliko nepazljivost kriške obrambne vrste, ki je že v uvodnih minutah pustila preveč prostosti nasprotnim napadalcem, ki so to lepo izkoristili in tudi dosegli dva gola.

V drugem polčasu je Vesna strnila svoje vrste ter znižala zaostanek z Brunom, ki je strel Penca preusme-

ril v mrežo. Zadelek je Križanom vtil novih moči, toda nastopil je sodnik, ki je pustil, da nasprotnik ne-korektno izvede prosti strel. Križanov se je polastil obup in igra je dobila vse prej kot športni videz. Medtem je sodnik najprej izključil Verbicha, nato pa še kapetana Penca.

Vesna je kljub tretjemu голу zbrala vse moči in po zaslugi iznajdljivega Pichierrrija, ki je bil nedvomno najboljši v kriških vrstah, zmanjšala razliko. Kljub zadetku so bili kriški igralci potrjeni, kar se je v njihovi igri poznalo. Visinale je nekaj minut pred koncem dosegel še četrti začetek, ki pa tudi ni bil kristalno čist.

Kljub slabemu sojenju pa bi Vesna s prisednejšo in prožnejšo igro lahko dosegla drugačen izid, kar pa ji je znatno ohromilo moči, je bila napetost in nešportno vedenje, ki pa žal ni opravičljivo in kot vsi dobro vemo ne prinaša nikakršnih rezultatov. (A. Kostnapfel)

Tenis v Parizu

PARIZ — Nekaj izidov 1. kola mednarodnega teniškega prvenstva Francije:

ŽENSKE: Bosignori (It.) - Dingwall (Avs.) 6:0, 6:0; Sukova (ČSSR) - Simmonds (It.) 6:1, 6:1; Evert Lloyd (ZDA) - Calmette (Fr.) 6:1, 6:2; Sabatini (Arg.) - Inoue (Jap.) 6:1, 6:1; Graf (ZRN) - Betzner (ZRN) 6:1, 6:0.

MOŠKI: Lendl (ČSSR) - Westphal (ZRN) 6:3, 6:3, 6:4; Becker (ZRN) - Polier (Fr.) 6:3, 6:0, 6:3; Schapers (Niz.) - Pissostesi (It.) 7:5, 6:4, 7:5; Vilas (Arg.) - Rebolledo (Čile) 6:1, 6:2, 6:4; Jelen (ZRN) - Živojinović (Jug.) 7:6, 7:6, 6:4; De La Pena (Arg.) - Pimek (ČSSR) 6:1, 6:4, 7:6; Kriek (ZDA) - Kirmayr (Braz.) 6:1, 7:6, 6:2; Teltscher (ZDA) - Visser (Fr.) 6:2, 6:2, 6:0; Yzaga (Peru) - Pecci (Par.) 6:3, 5:7, 7:5, 7:5.

Občni zbor Primorja

Na Proseku je bil sinoči 21. občni zbor ŠD Primorje, ki se je prvenstveno spoprijel s problemi, ki čakajo društvo v prihodnji delovni dobi. Občni zbor, o katerem bomo še poročali, je med drugim tudi izvolil novi odbor.

Kotalkanje: deželno prvenstvo

Poletovci v ospredju

V soboto in nedeljo je bilo na Piancavallu 3. deželno kotalkarsko prvenstvo za kategorije državnih mladincev in za absolutno državno kategorijo. ŠD Polet se je udeležilo tekmovalstva s štirimi tekmovalci. Sami Kokorovec je sicer v svoji kategoriji tekmoval sam, a se je izkazal z vrsto trojnih skokov in težkih kombinacij. Mitja Kokorovec je zmagal med državnimi mladinci, predvsem po zaslugi odličnih obveznih likov, kjer je svoje sotekmovalce dobesedno pregazil. K uspehu društva sta prispevali še Elizabeta Gregori in Tatjana Kokorovec, ki sta tekmovali med državnimi mladinkami. Ostala dva deželna naslova sta osvojila še Filippeja iz Pordenona in Sandro Guerra iz Trsta.

Prvi na društveni lestvici je bil Polet, kljub hudi konkurenci vseh deželnih društev, ki so bila zastopana z večjim številom tekmovalcev. Delo ob lepem vremenu in torej ob dobrih vadbenih pogojih se vendarle obrestuje. (T.K.)

ODBOJKA: po porazu v zadnji tekmi meddeželnega finala »under 18« v Rovigu Friulexportu spodletela uvrstitev na državni finale

Teodora Ravenna - Friulexport 3:0 (15:12, 15:8, 15:10)

TRAJANJE SETOV: 23, 17 in 21 minut.

FRIULEXPORT: Garbini, Pertot, Ušaj, Venier, Foraus, Umek, Ukmar, Žerjal.

V tekmi, ki je odločala o zmagovalcu meddeželnega turnirja, je mladinska združena ekipa Friulexport gladko izgubila in si tako zapravila vse

možnosti za nastop na državnem finalu, ki bo 4., 5. in 6. julija v Bariju. Na začetku prvega seta so naše igrice dosegli dobro, tako da so po nekaj minutah že vodile z 9:1. Vse je kazalo, da bodo imele lahko pot do zmage, saj Teodora ni bila sposobna organizirati napada. Zatem pa je reagirala in točko za točko nadoknadila zaostanek. Pri tem je prišel do izraza njen dober servis, ki je naše igrice spravljal v precejšnje težave, in tudi zelo dobro izvedeni hitri napadi s

centra in s krilnega položaja, katerim blok Friulexporta ni mogel biti kos. Igralke združene mladinske ekipe so se sicer borile, a niz je šel nasprotnicam.

V drugem setu je Teodora z odličnimi servisi takoj povedla, Friulexport pa je preveč grešil, tako v sprejemu kot v obrambi, a napad je bil na trenutke preveč naiven, da bi lahko zaustavil ofenzivno nasprotnika. Tudi trema je rasla, tako da so igrice Friulexporta v ključnih trenutkih vse preveč grešile.

Na začetku tretjega seta je Teodora povedla s 7:1. Naše so nadaljevale zbraneje in zamujeno nadoknadile. Videli smo boj za vsako točko, vendar je bila Teodora v teh trenutkih bolj zanesljiva v napadu ter pri gradnji igre odločnejša. Friulexport se je vse do konca seta boril, a porazu se ni mogel izogniti.

Povejmo še, da so vse igrice Teodore letos nastopale v B ligi, podajalica Fanara celo s prvo ekipo Teodore (in to kot standardna menjava

svetovno poznane Manuelle Benelli, ki je tudi podajalica državne reprezentance), torej šesterke, ki je letos osvojila naslov evropskega podprvaka. To se je zelo poznalo, saj so bile precej bolj uigrane od zastopnic Friulexporta, ki so letos, razen Žerjalove, igrale v B ligi le kot občasne menjave.

Tako se konča uspešna triletna doba Friulexporta, ki je doprinesla za-mejski odbojki veliko ugleda in uspehov.

Ob koncu še mnenje trenerja Franke Drasiča: »Lahko rečem, da sem z igro mladih igralk zadovoljen. S precejšnjo lahkoto je Friulexport premagal prvaka iz Mark in Toskane. Teodora je bil pretrd oreh za nas, saj bi morala dekleta igrati vso tekmo brezhibno, da bi jo premagale, to upanje pa je po prvem setu povsem splahnelo.«

KONČNA LESTVICA: 1. Teodora Ravenna 6; 2. Friulexport 4; 3. Falconara 2; 4. Volley Pisa 0.

(Marko Kalce)

Sirenini jadranci so se spet odrezali

Na nedeljski regati v razredu optimist, ki jo je izpeljal SVBG iz Barkovelj in Grljana in ki je veljala za prvo preizkušnjo področnega prvenstva 11. cone FIV (na sporedu sta še dve), so se Sirenini jadranci znova odrezali, saj je bil Karlo Ferfolja odličen drugi. Vreme je bilo sicer lepo, vendar je bil veter le nekoliko premočan, tako da so tekmovalci začeli z zamudo, a marsikateri jadralec je bil tudi prisiljen k odstopu. Skupno jih je bilo namreč vpisanih 105, startalo jih je 70, do konca pa jih je prišlo le 40. Izpeljali so dva plovca.

KONČNA LESTVICA: 1. Rocchelli (SVBG); 2. Ferfolja (Sirena); 3. Bressani (SVBG); 23. Guštin (Sirena); 35. Meucci (Sirena). (M. Gerdol)

NOGOMET: na turnirju za trofejo »Risorta« Primorec prvi, Breg tretji

FINALE ZA 1. MESTO
Primorec — S. Andrea 1:0 (0:0)

STRELEC: v 80. min. Fachine.

PRIMOREC: Serra, Carota, Iannarelli, Floren, M. Kralj, Coppola, E. Kralj, Milković (od 89. min. Canziani), Bachia (od 46. min. B. Kralj), Husu, Fachine.

Primorčevi nogometaši so povsem zaslužno osvojili nogometni turnir za trofejo gostilne »Risorta«. Po zmagi v polfinalu so naši predstavniki slavili še v velikem finalu z dobro in učinkovito igro skozi vse srečanje. V premoči so bili v prvem polčasu, ko bi že lahko vodili (sodnik pa je spregledal najmanj eno enajstmetrovko), z dobro igro pa so nadaljevali tudi v drugem polčasu ter v 80. min. tudi zaslužno povedli s Fachineom.

Za zaslužno slavo na tem turnirju gre tudi pohvala trenerju Aldu Kralju, ki je taktično zelo uspešno razvrstil svoje varovance.

FINALE ZA 3. MESTO
Breg — Olimpia 1:0 (1:0)

STRELEC: v 11. min. Sternad.

BREG: Hrvatin, Albertini, Pavletič, Corbatti, V. Olenik (od 46. min. Paolo), Ferfolja, M. Olenik, S. Olenik, Jez, Zonta (od 72. min. Jerman) in Sternad.

Ob dobri igri vse ekipe, predvsem pa Pavletiča in Miloša Tula, so Brežani zaslužno premagali moštvo Olimpie in tudi osvojili 3. mesto.

KONČNA LESTVICA: 1. Primorec, 2. S. Andrea, 3. Breg, 4. Olimpia.

Gorizia izločena

S porazom z 2:0 (0:0) v povratni tekmi proti Casaleju je Goriziji spodletela uvrstitev v polfinale italijanskega pokala.

ODBOJKA: po zadnjem prvenstvenem kolu v ženski C-2 ligi Našim ekipam se upanja niso izpolnila

Končano je tudi maratonsko odboj-karsko prvenstvo v ženski C-2 ligi. Letos je v tej konkurenci nastopalo 13 šesterk in zato so se prvenstveni boji tudi zavlekli. Kot je bilo pričakovati in kot smo že napisali, je bil zadnji prvenstveni obračun v glavnem gola formalnost. Povsem zaslužno napredujeta v višjo ligo Sangiorgina in Celinia, ki sta bili skozi vse prvenstvo na samem vrhu lestvice. Nekaj možnosti za kakovostni skok je imela tudi vrsta Colori iz Latisane, a za to morda najbolj perspektivno šesterko v tej konkurenci je prav gotovo rezervirano napredovanje v prihodnji sezoni. Odbojkari-ce iz Latisane je vrgel iz tira poraz v Trstu z Borom Friulexportom. Škoda, da so borovke izgubile nekaj srečanj s slabšimi nasprotnicami, ki so bila na koncu usodna za boljšo uvrstitev. Zmage z vsemi tremi ekipami na vrhu lestvice pa so najbolj-

ši dokaz, da Bor Friulexport ni prav nič zaostajal za najboljšimi.

Med 5 zastopniki, ki bodo prihodnje leto igrali v nižji D ligi, sta žal tudi slovenski ekipi Sovodnje Central-spel in Sloga. Sovodnjeke so bile novinke in za vsakega novinca je nastop v višji ligi, če seveda ne pride do primernih ojačitev, vedno izredno zahteven in problematičen. Veliko več je bilo pričakovati od Sloge, ki je imela povsem drugačne ambicije in načrte, žal pa je nazadovala, kar je velik neuspeh, če dodamo še nazadovanje ekipe tudi iz D lige. Iz te konkurence se je poslovil še Killjoy iz Trsta, ki je bil sicer novinec, in to je bržkone še dodatni dokaz, da v naši pokrajini tudi ženska odbojka nazaduje.

IZIDI ZADNJEGA KOLA
Virtus Vigonovo - Libertas Krmin 3:0; Ceramiche d'Arte - Sovodnje Centralspel 3:1; Sangiorgina - Pastifio Crisci Gorica 3:2; Angelella Fontanafredda - Killjoy Trst 0:3; Bor Friulexport - Celinia Maniago 3:2; Sloga - Foci Colori Latisana 1:3 (Gorian Tržič ni igral).

KONČNA LESTVICA

Sangiorgina	24	22	2	70:18	44
Celinia	24	20	4	63:26	40
Colori Latisana	24	19	5	63:26	38
Bor Friulexport	24	18	6	60:39	36
Gorian Tržič	24	13	11	52:39	26
Virtus Vigonovo	24	13	11	52:41	26
Pastificio Crisci	24	12	12	50:52	24
Ceramiche d'Arte	24	11	13	42:45	22
Libertas Krmin	24	10	14	38:53	20
Sloga	24	7	17	32:59	14
Sovodnje Cent.	24	5	19	27:63	10
Killjoy Trst	24	4	20	23:61	8
Angelella	24	2	22	17:67	4

Sangiorgina in Celinia napredujeta v C-1 ligo, Libertas iz Krmina, Sloga, Sovodnje Centralspel, Killjoy Trst in Angelella Fontanafredda nazadujejo v nižjo D ligo.

NOGOMET: na turnirju za 2. memorial Simona Čevdka na Peči Števerjancem končna zmaga

Ekipa iz Števerjana je letošnji zmagovalac 2. memoriala Simon Čevdek, ki so ga na Peči pripravili prijatelji preminulega nogometaša ob sodelovanju tamkajšnjega društva Vipava. Brici so v odločilnem srečanju strli odpor domačinov, ekipe Rupa-Peč, medtem ko so štandrežci zasedli 3. mesto pred ekipo iz Opatjeje sela.

FINALE ZA 3. MESTO
Štandrež — Opatje selo 4:1 (2:1)

ŠTANDREŽ: Petejan, Makuc, Bastiani, Paulin, Tabaj, Cingerli, Krpan, Gomišček.

OPATJE SELO: Trampuž, Jerončič, Reščič, Arčon, D. Jerončič, Komel, Nemec, Žižmond, Vižintin, Petrovič.

STRELCI: Reščič, Cingerli (3), Tabaj.

Srečanje je bilo zanimivo v prvem

polčasu, ko sta si bili ekipi dokaj enakovredni. Opatje selo je prvo prešlo v vodstvo, ki je trajalo le dobro minuto, nakar je Tabaj izenačil. V drugem polčasu pa so štandrežci nadigrali nasprotnike.

FINALE ZA 1. MESTO
Števerjan — Rupa-Peč 4:2 (3:1)

ŠTEVERJAN: Legiša, Maraž, Bevcar, Kodermac, Klanjšček, Šuligoj, Grinovero, Komjanc, Blason, Fattore, Radikon.

RUPA-PEČ: Kuštrin, Batistič, Fajt, Sambo, Florenin, Marson, Pinna, Dotori, Kovic, Monti.

STRELCI: Fattore, Kodermac (3), Florenin, Sambo (11-metrovka).

Srečanje, ki je veljalo prvo mesto, se je odločilo v uvodnih minutah, ko so Števerjanci kaj kmalu dosegli kar 3 zadetke in s tem v bistvu zapečatili rezultat.

Z izjemo tega dela srečanja sta si bili ekipi dokaj enakovredni in sta prikazali zanimivo igro, ki je bila tudi značilna za letošnji turnir, ki je privabil veliko obiskovalcev in potrdil, da je taka oblika poletne dejavnosti na Goriškem zelo priljubljena.

Ob koncu srečanj je bilo nagajanje najboljših ekip in posameznikov. Posebna komisija je kot najboljšega igralca, ki ni vpisan v federacijo, izbrala Ivana Batističa (Rupa-Peč), medtem ko je med vpisanimi dobil nagrado Massimo Tabaj (Štandrež). Najboljši strelac turnirja je bil števerjanski igralec Kodermac, ki je dosegel 7 golov, najboljši vratar pa Sandi Gergolet (Dol). Posebno nagrado je dobil tudi Moreno Marson za »najbližkovičiji« gol. (pr)

obvestila

ODBOR JK ČUPA
vabi člane, da se udeležijo nočne regate za kajutne jadralce v petek, 6. junija, ki jo organizirata društvi TPK Sirena iz Barkovelj in JK Mornar iz Pulja. Start ob 19. uri. Regatna proga: Trst - Brioni. Vpis na sedežu TPK Sirena v Barkovljah do 4. junija.

PLANINSKI ODSEK SZ SLOGA IN SK DEVIN
organizirata v nedeljo, 1. junija, vzpon na Peralbo (2693 m, Sappada). Odhod iz Sesslana ob 6.30 z osebnimi avtomobili. Za informacije Bruno Škrk, tel.: 040/200236.

KOŠARKARSKI ODSEK SZ BOR
sporoča, da bo seja s starši otrok, ki se ukvarjajo z minibasketom, v četrtek, 29. t.m., ob 20. uri na stadionu »l. maj«. Toplo vabljeni.

ODBOJKARSKA KOMISIJA ZŠSDI
obvešča, da bo seja komisije danes, 27. t. m., ob 20.30 na stadionu »l. maj« v Trstu.

SZ ZARJA
iz Bazovice sklicuje danes, 27. t.m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na svojem sedežu redni letni občni zbor. Dnevni red: 1. poročila, 2. volitve in 3. razmo.

TPK SIRENA
vabi na jadralne tečaje v razredu optimist. V poštev pridejo letniki od 1974 do 1978. Spored tečajev:

1. tečaj od 30.6. do 6.7.; 2. tečaj od 7.7. do 13.7.; 3. tečaj od 14.7. do 20.7.; 4. tečaj od 21.7. do 27.7. Vpisovanje poteka na sedežu društva vsak dan (razen ob torkih, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure.

ŠD MLADINA
prireja ob 10-letnici delovanja fotografsko razstavo, ki bo obsegala vsa leta delovanja. Zato naproša posameznike in vsakogar, ki ima material o delovanju društva, da ga posodi. Fotografije in odrezke časopisov sprejemajo v baru Doma »A. Sirk« v Križu ob večernih urah.

Po prijateljski tekmi »azzurrov« z Gvatemalo

Sporni napotki za Bearzota

Italija—Gvatemala 4:0 (1:0)

STRELCI: Altobelli v 22., 64. in 82. min., Galderisi v 71. min.
ITALIJA: Tancredi (Galli), Bergamo (Collovatti od 66. min.), Cabrini, Bagni, Vierchowod, Scirea, Conti (Vialli), Ancelotti (De Napoli), Rossi (Galderisi), Di Gennaro (Tardelli od 66. min.), Altobelli.

GVATEMALA: Gerez, Valadares, Acevedo, Monzon, Rivera, Sandoval, Claverie, Conzales (Castaneda), Funes, Chacon (Almengor), Castro. SODNIK: Fregoso (Mehika)

PUEBLA — Če je Bearzot računal, da bo prijateljska tekma s skromno Gvatemalo razčistila še zadnje dvome glede postave, ki bo v soboto v uvodni tekmi svetovnega prvenstva igrala z Bolgarijo, je gotovo ostal razočaran. Dvomov je sedaj kvečjemu več.

V prvem polčasu je namreč italijanski selektor poslal na igrišče postavo, ki naj bi bila tudi začetna. Ta pa ni

izpolnila pričakovanj. Rossi je po pričakovanjih zopet razočaral, slab je bil tudi Ancelotti, Bagni ni dobil prave pozicije, v slogu mundiala je igral le Cabrini. Mnogo boljše so se odrezale rezerve Galderisi, Vialli in De Napoli in ni naključno, da je Italija v drugem polčasu dosegla kar tri gole. Altobelli jih je zabil kar tri, a to ne sme varati, kajti tudi Interjev napadalec ni ravno zablestel. Vsekakor je v drugem polčasu zapustila Italija dober vtis.

Sedaj vsi pričakujejo, da bo Bearzot vnesel v začetno postavo nekaj sprememb, kar je tudi v tradiciji italijanskega selektorja, ki je leta 1978 povsem nepričakovano zaupal Cabriniju in Rossiju, pred štirimi leti pa Bergomiju. O tem kdo bo koga zamenjal pa je zmešnjava velika. Za sedaj velja le to, da Rossi še ni ujel prave forme in mu ta čas ne gre zaupati. Sodeč po nedeljski trening—tekmi naj bi ga zamenjal Galderisi, ki ima podobne te-

lesne karakteristike, toda mnogi se raje ogrevajo za Viallija, ki ga je proti Gvatemali Bearzot preizkusil namesto Contija. Mesto naj bi si priboril tudi De Napoli, še vedno pa je odprto vprašanje vratarja, ki ga skromnost gvatemalskega napada ni razčistila, saj sta bila tako Tancredi kot Galli praktično brez dela. Da bi bila mera polna, je sicer samo trideset minut dobro igral še Tardelli.

Kaj pa pravi Bearzot? Trdi, da so bili nasprotniki v drugem polčasu utrujeni, zato naj bi bila igra »azzurrov« v tem delu malo verodostojna. Zadovoljni z nastopom so tudi igralci. Prilagodili so se višinski razliki, razumeli so, da je treba igrati s kratkimi podajami in štediti z močmi. Toda nekateri strokovnjaki, zlasti Valcareggi, pravijo, da lahko takšno igro predvajajo le tehnično dobri igralci, prejšnja mehiška odprava »azzurrov« (leta 1970) pa naj bi bila v tem pogledu mnogo boljša od sedanje.

pred svetovnim nogometnim prvenstvom

Kandidati za naslov

BRUNO KRIZMAN

MAROKO
Brazilski prerok Mehdi

Brazilski trener Evaristo Faria je v Maroku našel svojo Ameriko. Moral se je prebiti skozi serijo izločilnih tekem, v državi pa so uspehi nogometne reprezentance vzbudili val navdušenja, da se je Faria celo spreobrnil v mohamedanca in si dodatno nadel ime Mehdi, s katerim je postal nov prerok maroškega nogometa.

Nogomet v Maroku že več let sloni na izkušnjah in znanju brazilskih strokovnjakov. Pred Fario je z državno vrsto že delal Jaime Valente, na SP pa bo Maroko prisoten drugič. Iz svojega prvega nastopanja je odnesel običajen izkupiček držav tretjega sveta. Proti ZRN je leta 1970 prav v Mehiki tvegalo... zmago, izenačil je proti Bolgariji, visoko pa izgubil proti Peruju, ki je bil na papirju najslabši od nasprotnikov.

Velika večina igralcev državne reprezentance so člani kluba FAR (Force Armee Royale) iz Rabata in zanj so občasno tudi intenzivno zanima sam maroški kralj Hassan. Kraljevsko zanimanje je bistveno pripomoglo, da so z največjo skrbjo pozdravili poškodbo 26-letnega Mohameda Timoumija, katerega je pretdro vzel pod svoje okrilje egipčanski branilec. Timoumi je vezni igralec, ki se rad vključuje v napadalne akcije. Odlikuje se po elegantni igri in točnosti po podajah. Baje so se zanj zanimali mnogi španski klubi, Timoumi pa bi raje igral v Franciji, ker je tam igra manj groba.

Na nedavnem finalnem turnirju afriškega prvenstva v Kairu se je Maroko slabo odrezal, neuspeh pa ni povzročil preplaha, ker je bil turnir le etapa v pripravah na »mundial«.

Maroška delegacija je kot prva prispla v Mehiko že 7. maja in ob tej priliki so domačini preizkusili varnostni aparat. Operacija je terjala prisotnost kar 5 tisoč (!) oboroženih vojakov.

Izidi Maroka v kvalifikacijskih turnirjih: Sierra Leone (1:0, 4:0), Malawi (2:0, 0:0), Egipt (0:0, 2:0), Libija (3:0, 0:1). Spored tekem v Mehiki: 2. junija: Poljska, 6. junija: Anglija, 11. junija: Portugalska.

MEHIKA
Nogometni fanatizem

Dve leti skupnega igranja ob popolni reorganizaciji domačega prvenstva postavlja domačo reprezentanco Mehike v položaj, da mora zmagati na svetovnem prvenstvu. Načrtovalec in izvajalec celotne operacije je jugoslovanski strokovnjak Bora Milutinović, brat bolj znanega, vendar manj srečnega Miloša.

Milutinović je privedel ekipo do pravega fanatizma, kateremu se s težavo zoperstavljajo zelo hude gospodarske in socialne težave velike večine prebivalstva. Očitno ne bo Mehika ničesar pridobila tudi v primeru zmage na »mundialu«, o njenih dejanskih možnostih pa se lahko upravičeno dvomi.

V dobrih dveh letih priprav so Mehikanci odigrali veliko število prijateljskih tekem in dve tretjini teh osvojili. Doma so premagali med drugimi Poljsko (5:0), ZRN in Madžarsko (2:0), Anglijo (1:0) itd., na tujem pa se niso posebno izkazali in neodločeni izidi s Severno Korejo, Kuvajtom, Jordanijo in Arabskimi emirati seveda nekaj pomenijo. Ob zelo približni vrednosti prijateljskih tekem je Mehika torej dosegla tudi kopico negativnih rezultatov.

Če se lahko razne izjave prisoja Milutinoviću, bo Mehika igrala vseh 90 minut s peklenskim ritmom. Domačim proizvodom kot so Boy, Negrete in Flores naj bi se pridružil še Hugo Sanchez, zvezdnik pri madridskem Realu.

Zelo veliko se seveda računa na pomoč okolja. Za določen čas so se Mehikanci telesno pripravljali celo v skrajnih pogojih 4400 m nadmorske višine.

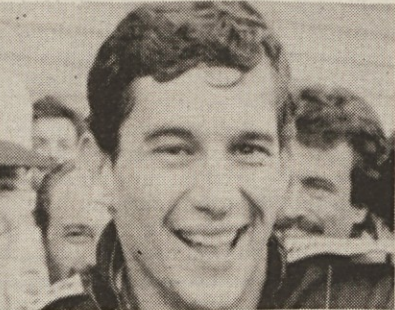
Kot gostiteljica svetovnega prvenstva Mehika ni odigrala kvalifikacij, spored tekem na SP pa bo zanj naslednji: 3. junija: Belgija, 7. junija: Paragvaj, 11. junija: Irak.

Avtomobilizem: VN Belgije v formuli ena

Mansell (s srečo) do zmage

SPA (Belgija) — Trk, do katerega je prišlo na začetku dirke, je bistveno vplival na končni vrstni red VN Belgije v formuli ena. Berger je že pri prvem ovinku po startu s svojim bolidom zadel svetovnega prvaka Prosta in ga dejansko izločil iz boja za vrh, skupilo pa jo je še nekaj drugih pilotov. Z vrtoglavih dohitevanjem je nato Prost iz ozadja prišel do končnega šestega mesta (mehaniki so zamenjali poškodovani prednji del bolida), s čimer je zgovorno dokazal, da bi brez začetnega zapleta zanesljivo zmagal.

Zgodilo pa se je, da je na cilj prvi prispel Mansell, vendar predvsem zato, ker je njegov klubski tovariš Piquet po 16 krogih čelnega teka odstopil zaradi eksplozije motorja. Z zanj nenavadno umirjenostjo je drugo mesto osvojil Senna, prijetno pa sta prese-

Ayrton Senna

netila oba ferrarijevca s tretjim mestom Johanssona in četrtn Alboroeta. Že to, da sta oba sploh končala dirko, je za italijansko hišo lep uspeh, ki ga pripisujejo sklepu, da so v motor vgradili turbine nove znamke (prejšnje so

bile namreč nezanesljive). V Ferrarijevem taboru sicer priznavajo, da vseh težav še niso rešili, preporeda torej ni pričakovati.

Skratka, dirka je potrdila premoč williamsov in mclarenov, ki ju le ne pričakovani zapleti in okvare lahko izločijo z zmagovalnega odra.

Vrstni red VN Belgije: 1. Mansell (VB — williams), ki je 298 km prevozil v 1 uri 27'57"/925 s povprečno hitrostjo 203,548 km na uro. 2. Senna (Bra. — lotus) po 19'; 3. Johansson (Šve. — ferrari) po 26'; 4. Alboreto (It. — ferrari) po 29'; 5. Laffite (Fr. — ligier) po 1'10'; Prost (Fr. — mclaren) po 2'17'.

Lestvica za SP: 1. Senna 25 točk; 2. Prost 23; 3. Mansell 18; 4. Piquet 15; Rosberg 11; Laffite in Johansson 7.

Lestvica hiš: McLaren 34, Williams 33, Lotus 25, Ligier 12, Ferrari 10, Benetton 8.

V. 1. in 2. jugoslovanski nogometni ligi

Dvoboje se nadaljuje

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Še štiri kola je do konca jugoslovanskega nogometnega prvenstva, Partizan in Crvena zvezda pa sta še vedno ramo ob rami na vrhu lestvice. Crvena zvezda je v tem kolu — zaradi razlike v golih — sicer izgubila prvo mesto, toda z zmago v Skopju si je močno povečala možnost za prvo mesto. Zdaj bosta vodilni moštvi namreč po dve tekmi igrali doma, potem pa v gosteh.

Tekma Vardar — Crvena zvezda je bila vrhunska, ritem igre je bil strahovit, razplet tekme pa je demantiral govorice, da bi domači utegnili prepuustiti točki Beogradčanom. Tragični junak tekme je bil mladi, toda neollikani domači golgeter Darko Pančev, ki je pripravil prvi gol, nato izsilil še 11—metrovko, toda z bele točke ni povalšal na 2:0, temveč je najstrožjo kazen zapravil. Za konec pa je izzval še Elsnerja, tako da sta se spopadla, sodnik pa ju je izključil. Crvena zvezda ni bila boljša, pač pa spretnejša in je zmagala z goloma Boška Djurovskega in Djurovića. Partizan je med tednom v Ljubljani komaj remiziral z Olimpijo, tokrat pa je povsem zasenčil moštvo Celika. Strelci zanj so bili Živković, Stevanović, Djelmaš in Vučičević, golov pa bi bilo lahko še več. Rijeka je bila na pragu podviga v Mostarju s pokalnim prvkom, vse do 89. minute je vodila z golom Jankovića z 11—metrovke, tedaj pa so domači izenačili in zmanjšali možnosti Rečanov za uvrstitev v pokal UEFA. Rijeka je igrala zelo dobro, čeprav se je že po dvajsetih minutah poškodoval reprezentant Gračan. Rečane je po točkah zdaj dohitel Željezničar, ki je Prištini z golom Paprice prizadejal prvi poraz na njenem igrišču. Boj za pokal UEFA bo še trd, za dve prosti mesti (eno je rezervirano za Partizana ali Crveno zvezdo) imata največ možnosti Hajduk in Dinamo, Rečani pa bi morali napraviti podvig in osvojiti vsaj točko pri Partizanu.

Koprčani so se v 2. ligi že sprijaznili z odhodom iz lige, zato z Rudarjem niso igrali tako zagrizeno kot poprej. Bilo je tudi samo 3.500 gledalcev, ki so z Rudarjem videli povprečno tekmo, v kateri jim je uspelo izenačiti le na 1:1, stelec zelo lepega gola pa je bil Breznikar.

Rezultati 30. kola 1. ZNL: Partizan — Celik 4:1 (3:0); Osijek — Dinamo V. 3:2 (2:2); Priština — Željezničar 0:1 (0:0); Sutjeska — Sloboda 3:2 (1:1); Budućnost — Beograd 2:0 (1:0); Var-

dar — Crvena zvezda 1:2 (1:0); Hajduk — Vojvodina 2:0 (1:0); Velež — Rijeka 1:1 (0:1); Sarajevo — Dinamo Z. 0:0.

Vrstni red: Partizan in Crvena zvezda 42, Velež 34, Dinamo Z. 33, Hajduk 32, Rijeka in Željezničar 31, Sutjeska in Priština 30, Osijek in Vardar 29, Sarajevo in Dinamo V. 28, Sloboda 27, Budućnost in Celik 26, Beograd 23, Vojvodina 19.

Pari prihodnjega kola (28. t. m.): Beograd — Sutjeska; Sloboda — Priština; Željezničar — Sarajevo; Dinamo Z. — Velež; Rijeka — Osijek; Dinamo V. — Partizan; Celik — Vojvodina; Crvena zvezda — Budućnost; Vardar — Hajduk.

Rezultati 30. kola 2. ZNL Zahod: Novi Sad — Leotar 2:2 (1:1); Koper — Rudar 1:1 (0:1); Spartak — Split 4:1 (2:1); Šibenik — Kikinda 0:0; Borac — Iskra 1:0 (0:0); Zadar — Jedinstvo BR 1:1 (0:0); Proleter — Jedinstvo BI 1:0 (1:0); AIK — Gošk Jug 3:0 (1:0); Famos — Vrbas 3:0 (0:0).

Vrstni red: Spartak 44, Leotar 41, Iskra 39, Proleter 34, Jedinstvo BR 33, Novi sad in Šibenik 31, Rudar 30, Kikinda, Vrbas in Borac 28, Gošk Jug in Famos 27, AIK in Split 26, Jedinstvo BI 24, Zadar 23, Koper 20.

Pari prihodnjega kola (1. junija): Famos — Novi Sad; Vrbas — AIK; Gošk Jug — Proleter; Jedinstvo BI — Zadar; Jedinstvo BR — Borac; Iskra — Šibenik; Kikinda — Spartak; Split — Koper; Rudar — Leotar.

Brescia—Triestina 2:1 (2:0)

STRELCA: Gritti v 12. in 15. minuti, Cerone v 58. minuti.

BRESCIA: Alliboni, Chiodini, Giorgi, Bonomett, Gobbo, Rossi, Mossini, Bressan (Ascagni od 72. min.), Gritti, Chierici, Mariani.

TRIESTINA: Gandini, Costantini, Braghin, Dal Pra, Cerone, Menichini, De Falco, Strappa, Cinello, Romano (Di Giovanni od 76. min.) Iachini (Scaglia od 58. min.).

kratke vesti - kratke vesti

Kostadinova skočila 207 cm

SOFIJA — Na atletskem mitingu je bolgarska skakalka Štefka Kostadinova izenačila svetovni rekord rojakinje Ljudmile Andonove, ki znaša 207 cm. Omeniti moramo, da je bila mlada Kostadinova lani nepremagana in je že skočila 206 cm. Letos naj bi bila zanj dosegljiva tudi magična višina 210 cm. Znano je, da je bila Andonova doživljenjsko diskvalificirana zaradi jemanja nedovoljenih poživil.

Reggi — up italijanskega tenisa

LUGANO — Raffaella Reggi oziroma žarek v skromni panorami italijanskega tenisa. 20—letna igralka je v Švici osvojila svoj prvi turnir mednarodnega teniškega cikusa. V finalu je

Na gostovanju v Brescii so morda splavali po vodi še zadnji skromni upi Triestine, da bi napredovala v A ligo, čeprav ostaja četrti mesto ob možnih razpletih v zvezi s črnimi stavami, še vedno dosegljivo, le da je kandidatov sedaj več.

V Brescii so bili Triestini usodni začetni spodrsrljaji obrambe, da je Gritti najprej iz enajstmetrovke, nato še s samostojno pobudo dvakrat premagal Gandinija, ki je nadomestil v zadnjem

s 5:7, 6:3, 7:6 premagala močno Bolgarsko Maleevo (nekdanjo št. 4 na svetu). Na svetovni rang lestvici zaseda Reggijeva 40. mesto.

Triumf Gomeza v Firencah

FIRENCE — Ekvadorec Andrea Gomez je zmagovalce teniškega turnirja v Firencah. V finalu je s 6:3 in 6:4 premagal nekdanj slavnega Šveda Sündströma, ki je s sedmega zdrknil na 129. mesto svetovne rang lestvice.

Venetu dijaško prvenstvo

PESCARA — Veneto je ekipni zmagovalce dijaškega prvenstva, ki je bil v Pescari. Osvojil je kar 14 zlatih kolajn. Furlanija Juljska krajina se je uvrstila na solidno sedmo mesto s petimi zlatimi, osmimi srebrnimi in sedmimi bronastimi kolajnami.

hipu nerazporeženega Bistazzonija. V nadaljevanju je sicer Triestina napadala, s Ceronejem (z glavo) zmanjšala razliko na en sam gol, a zaradi že kronične neučinkovitosti De Falca in Cinnella ni znala izenačiti, čeprav bi si morda to, sodeč po igri, tudi zaslužila. Na dlani je, da Tržačani niso kompletno moštvo, zato lahko težje računajo na napredovanje. Sterilnost napada, ki bi moral biti eden najboljših v ligi, žal vse preveč pogojuje ekipo.

Z zmago je Brescia na čelu lestvice dohitela Ascoli, ki je visoko izgubil v Bologni. Uspešna je bila tudi Vicenza, Empoli in Cesena pa sta igrala neodločeno.

IZIDI 35. KOLA: Arezzo — Cagliari 0:0, Bologna — Ascoli 4:0, Brescia — Triestina 2:1, Campobasso — Palermo 4:1, Catania — Pescara 0:0, Empoli — Perugia 1:1, Lazio — Cremonese 0:0, Monza — Genoa 0:0, Sambenedettese — Cesena 0:0, Vicenza — Catanzaro 1:0.

LESTVICA: Ascoli in Brescia 46, Vicenza 44, Empoli 40, Cesena in Triestina 39, Genoa 38, Bologna 37, Cremonese 34, Campobasso in Arezzo 33, Catania 32, Palermo, Perugia, Lazio in Cagliari 31, Pescara, Catanzaro in Sambenedettese 30, Monza 25.

PRIHODNJE KOLO (1. 6.): Ascoli — Sambenedettese; Cagliari — Brescia; Campobasso — Arezzo; Cesena — Cremonese; Genoa — Bologna; Lazio — Empoli; Palermo — Vicenza; Perugia — Catania; Pescara — Monza; Triestina — Catanzaro.

Motociklizem: Velika nagrada ZRN

Lawson nezadržen

NÜRBURG — Po zmagi v Monzi je Američan Lawson osvojil tudi VN ZRN in utrdil vodstvo na skupni lestvici motociklističnega SP v kategoriji do 500 ccm. Treba je omeniti, da je bil Spencer tudi tokrat odsoten. Enako uspešno se je v kategoriji do 250 ccm odrezal Venezuelec Lavado.

Zelo dobro so se v kategoriji do 125ccm odrezali Italijani. Lahko rečemo, da imajo v tej kategoriji pravi monopol, končni zmagovalce bo gotovo izšel iz njihovih vrst.

VRSTNI RED

80 ccm: 1. Herreros (Šp. — derbi); 2. Dörflinger (Švi. — krauser) po 1'; 3. McConachie (ZDA — krauer) po 1'.

Lestvica SP: 1. Herreros 35 točk, 2. Dörflinger 29, 3. Martinez 27. 125 ccm: 1. Cadalora (It. — garelli); 2. Gresini (It. — garelli) po 12'; 3. Gianola (It. MBA) po 26'.

Lestvica SP: 1. Gresini 42 točk, 2. Cadalora 31, 3. Gianola 20. 250 ccm: 1. Lavado (Ven. — yamaha); 2. Mang (ZRN — honda) po 10'; 3. Wimmer (ZRN — yamaha) po 11'.

Lestvica SP: 1. Lavado 42 točk, 2. Mang 39, 3. Wimmer 26. 500 ccm: 1. Lawson (ZDA — yamaha); 2. Gardner (Avstral. — honda) po 12'; 3. Baldwin (ZDA — yamaha) po 13'.

Lestvica SP: 1. Lawson 42 točk, 2. Baldwin 30, 3. Gardner 27.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -; za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361

ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

27. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEAD - Stretto De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ljudski izreki niso brez podlage Strela z jasnega neba udarila v moža v Maniagu

Smrti ga je rešil srp, ki je nase povlekel vso elektriko

PORDENON — Mladenč iz Magnaga, 28-letni Luigi Selva, se zdravi v bolnišnici v Pordenonu, ker je vanj udarila strela, ko je na travniku, zunaj vasi, brusil srp. Kar je pri vsej stvari še najbolj presenetljivo, je to, da je strela priletela dobesedno z jasnega neba. Kadar rečemo, da strela udari z jasnega neba, mislimo na dogodek, ki se po vsej logiki ne bi smel nikoli zgoditi. Tudi v Selvo strela ne bi smela udariti, kajti v tistem času je bilo nebo pretežno jasno, le tu pa tam je bil kakšen majhen oblček, naše poznavanje meteoroloških podatkov pa nam pravi, da strele z jasnega neba ne udarjajo.

Neka ženska, ki se je s kolesoma peljala v bližini in videla, kako je blisk mavrične barve švignil z neba in udaril naravnost v mladeniča, je sprva onemela, pozneje pa je le zbrala toliko poguma, da je stopila bliže k moškemu, ki je kot mrtev ležal na tleh, z raztrganimi čevlji, naježenimi lasmi in opekljami po prsih.

Šele v bolnišnici se je nesrečnejš osvestil, tako da sedaj njegovo življenje ni več v nevarnosti. Luigi Selva je zelo opečen okoli vratu, prav tam, kjer je nosil zlatoveržico, in po levi nogi. Če ga strela z jasnega ni spravila na drugi svet, se mora zahvaliti prav srpu, ki je povlekel nase večji del elektrike. Ta sila se je potem sprostila v zemljo.

● MANILA — Avstralski predsednik vlade Robert Hawke je sporočil, da bo njegova vlada pomagala filipinski predsednici Corazon Aquino ozdraviti zaženo gospodarstvo. Hawke se je z Corazon Aquino srečal v Manili zadnji dan svojega bivanja v tej državi.

Avstralska vlada je za 50 odstotkov povečala svojo gospodarsko pomoč Filipinom in bo letos znašala 18 milijonov dolarjev. Hawke je tudi obljubil, da bo pomagal manilski vladi, da spet postane lastnik vsega tistega, kar je Marcos protizakonito odnesel iz države in shranil v Avstraliji.

V samoobrambi priletna ženska napadalcu vzela zlato verižico

RIM — Zgodba bo za bralce verjetno zabavna, takšna pa zagotovo ni bila za oba udeleženca v njej. Nič posebno hudega se ni zgodilo. Šlo je za tatvino, nekega rečeno za poskus tatvine, kakršne se navadno lotijo mlajši izprienci, nekakšni žeparji, ki so doma bolj na jugu kot na severu, še najraje od Rima navzdol. Saj se je ta zgodba, ki jo je zaradi svoje slikovitosti kot zanimivost objavil tudi radio, dogajala prav tam.

Imen protagonistov te zgodbe ne navajamo, kajti lahko bi se zgodila Micki kot Francki, Janezu kot Pepiju, da jo ponašimo. Tudi starost obeh protagonistov je bila ravno pravnjaka, rekli bi običajna, napadalec je mladenič, žrtev priletna gospa.

Vsa zadeva se je vrtela okoli ogrlice, ki jo je dama nosila obešeno okoli vratu. Svetila se je in tudi oblikovno je bila zanimiva. Prav v to ogrlico se je zapil mladeničev pogled. Fant je že sanjal, kako jo bo (pod roko) prodal prvemu, ki jo bo hotel kupiti. Približal se je ženski in položil roki na okrasek. Ko je ženska spoznala napadalčovo namero, se je pričela braniti. »Eno roko« ji je dala tudi sama ogrlica, kajti fant je ni uspel strgati s prvim potegom, kot se mu je prav gotovo posrečilo že kdaj poprej. Ženska je zbrala vse sile in prijela fanta za vrat. Ne vemo, če je bil goltanec njen cilj, ali pa je na napadalčevem vratu videla debelo zlato verižico, pa si je mislila: milo za drago. Tako se je zgodilo, da je priletna dama zgrabila verižico in jo tako potegnila, da ji je ostala v roki. Napadalec se je prestrašil hitre reakcije ženske in je zbežal prazen rok. Tudi če bi mu podvig uspel, bi z damino verižico nič ne iztržil, ker ni bila tisto, kar je izgledala. Dama jo je namreč za majhen denar kupila v veleblagovnici. Ženske imajo za takšne stvari boljše oči.

Pet milijonov oseb si je podalo roke in zbralo 75 milijard lir Človeška veriga med Atlantikom in Pacifikom opozorila na lakoto v Reaganovi Ameriki

Milijoni po vsem svetu so v nedeljo hkrati pričeli teči, da bi opozorili na lačne v Afriki

NEW YORK — Milijoni in milijoni Amerikancev so v nedeljo s podajanjem rok sestavili »človeško verigo« med Atlantikom in Pacifikom in tako svojo in svetovno javnost opozorili na lakoto, ki jo trpijo milijoni državljanov, odkar je pred petimi leti Reaganova administracija odpravila socialno politiko in so se najšibkejši člani družbe, ljudje, ki so izgubili zaposlitev, skratka vsi tisti, ki najrazličnejših razlogov kapitalistični družbi ne služijo več, znašli brez najosnovnejših življenjskih potrebščin in torej dejansko gladujejo pri vsem izobilju, ki jih obdaja.

Pri nas je takrat bila noč, toda v Ameriki so si ljudje vseh starosti in vseh poklicev, pripadniki različnih družbenih razredov segali v roke na enkratni prireditvi, o kateri ne bi mogli reči, če je bila bolj manifestacija kot protest, bolj spektakel kot protagonizem. Vsekakor je bil dogodek, ki je sličil lanski pevski manifestaciji za lačne v Afriki in nedeljskemu teku za lačne, ki ga je, kot že lani, spet priredil angleški pevec Bob Geldof. V

predvčerajšnji manifestaciji SPORT AID so milijoni ljudi na vseh celinah istočasno pričeli teči. Kot smo videli na ekranih in agencijskih fotografijah, so tekli v Evropi, Aziji, Afriki, Ameriki, tudi v Romuniji, zato se tudi mi sprašujemo, če res ni bilo mogoče najti oblike, da bi na ta dan, ki vsi vemo, kaj pomeni, tudi Jugoslavija pokazala tovrstno obliko solidarnosti z lačnimi v Afriki.

Človeška veriga v ZDA je po drugi strani pokazala tudi na protislovja ameriške družbe. Ljudje so si začeli podajati roke pri spomeniku zmage na polotoku Manhattan in s tem nadaljevali pri Beli hiši, kjer se jim je začuda priključil tudi sam Reagan skupno s svojimi sodelavci. Predsednik je segel tudi v žep in prispeval prgišče dolarjev. Akcija je namreč imela za cilj, zbrati denar za domače reveže in Reagan je to storil dokaj teatralno. Končni cilj te akcije je bil ta, da so zbrali okoli 75 milijard v našem denarju.

Pozivu na sodelovanje v akciji so se odzvali tudi številni ameriški bogataši

in korporacije, kajti podariti denar v Ameriki, pomeni odbiti ta znesek od davkov. To je že dolgo znana resnična poteza za magnate, ki na takšen način krepijo svoje premoženjsko stanje.

Kdorkoli se je pridružil človeški verigi, je moral podariti od 10 do 35 dolarjev. Coca cola, ki prav letos slavi 100-letnico svojega obstoja, je segla globlje v žep. Kakšnih 750 gospodarskih združenj je plačalo stroške za eno miljo človeške verige. Poleg odbitkov pri davkih si ta združenja od udeležbe v takšni akciji nadejajo tudi reklamni uspeh. Tudi to, in morda zlasti to je Amerika, čeprav po drugi strani ne gre omalovaževati tukaj opisane enkratne akcije občutljivih državljanov te velike in bogate države, ki se sramujejo lakote doma, te manj znane plati svojega življenja, kateremu sredstva množičnega obveščanja ponavadi ne posvečajo pozornosti, ampak raje povečujejo uspešnost v življenju, bogastvo, nadvlado močnejšega, tako doma kot v svetu, ter zagovarjajo podporo protiljudskim režimom.

Seveda pa bi grešili, če bi vztrajali pri tem, da je Amerika samo to. Reagan sicer res cinično trdi, kot smo zapisali v nedeljskem dnevniku, da so »Američani lačni iz gole nevednosti«, torej zato, ker se ne znajdejo, kje bi dobili socialno podporo, res pa je tudi to, da so v tej Ameriki tudi dijaki, ki so ga vprašali, zakaj se njegova administracija raje ne ukvarja z lakoto doma, kot pa da troši denar za vojaško pomoč tujim državam. Toda ta velika in bogata država z dolgo demokratično tradicijo ima tudi takšne ljudi kot je kirurg Robert Gale, znanstvenik in zdravnik, ki je iz humanitarnih razlogov, kot je lepo opisal v nedeljskem Mixerju, odšel v Sovjetsko zvezo operirati v Černobilu z visoko dozo sevanja obolelih oseb. Ali je človeška veriga pet milijonov oseb med New Yorkom in Los Angelesom kaj več kot samo manifestacija ali spektakel, ali pa je tudi resno opozorilo sedanji nesocialni administraciji, da je mera polna?

RIM — Italijanske feministke so prejšnji dan v Rimu protestirale proti jedrski politiki vlade. Da bi opozorile nase, so se temu primerno poslikale.

SAMURAJ TAKEDA

1. EPIZODA (9.)

Riše: V. HERCEG — Piše: M. KOVAČ

Po jedrski nesreči v Černobilu Zdravniški pregledi v vzhodnem delu ZRN

BONN — Zahodnonemška ministrica za zdravstvo bo uvedla zdravniške preglede državljanov, posebno otrok, v vzhodnih predelih Zvezne republike Nemčije (ZRN), kjer so najbolj občutili radioaktivno sevanje zaradi okvare v JE Černobil.

Ministrica Rita Suessmuth je v pogovoru s časnikarji izjavila, da je namen pregledov hitro ugotoviti morebitne okvare, ki počasi nastajajo. Dodala je, da je bilo po dosedanjih podatkih nemško prebivalstvo izpostavljeno majhnim dozam sevanja, kar izključuje možnost obolenj.

Ministrica je nadalje omenila alternativne oblike proizvodnje električne energije, kar nikakor ne pomeni, je dejala, da bodo čez noč prekinili proizvodnjo elektrike v jedrskih reaktorjih.

Konec prejšnjega tedna so na številnih demonstracijah v Zahodni Nemčiji (zgornja slika govori o tem, da takšne zahteve tudi v Italiji niso neznane) zahtevali takojšnjo ukinitve delovanja jedrskih elektrarn.

Najbolj obiskan je bil shod v Biblisu, kjer se je »zeleni« minister za varstvo okolja Joschka Fischer obvezal doseči pri socialdemokratskih zaveznikih zaprtje dveh JE v deželi Hessen. Na shodu je bilo navzočih kakšnih 20.000 oseb, ki po informacijah policije niso povzročale neredov.

V nedeljo je bilo več demonstracij z udeležbo nekaj tisoč oseb tudi v Vzhodni Vestfaliji, Frankfurtu in Zahodnem Berlinu. V Saarbrückenju je 3.000 oseb terjao preklic gradnje največje jedrske elektrarne v Evropi, v francoskem mestu Cattenom, ki leži samo nekaj kilometrov od nemško-francoske meje.

Vietnamci postopno zapuščajo Kampučijo

HANOI — Iz jugozahodne Kampučije se je umaknila četrta skupina vietnamskih vojakov, okoli 10.000 mož.

Vietnam, Kampučija in Laos so se namreč februarja 1983. leta dogovorili za postopno delno umaknitev vietnamskih vojakov v Kampučiji.

Poleg tega se je na sestanku zunanjih ministrov indokitsajskih držav Vietnam obvezal, da bo do leta 1990 umaknil iz Kampučije vse svoje sile, po zahodnih ocenah okoli 150.000 mož, čeprav ne bodo dosegli političnega soglasja.

Usmrtili 7 roparjev šanghajskih taksistov

PEKING — V Šanghaju so obsodili na smrt zaradi tatvin, ropov in posilstev sedem oseb. Tisk, ki je objavil novico, je sporočil, da so bili obsojenci pripadniki neke kriminalne tolpe, specializirane v ropanju šanghajskih taksistov.

PEKING — Trava, ki se imenuje »bog grmenja«, po sodbi kitajskih znanstvenikov nevtralizira spermo in ne zmanjšuje spolne sposobnosti. Dva meseca po prekinitvi uživanja izvlečka iz te trave seme spet normalno deluje.